

RAPORT GRUPY KAPITAŁOWEJ BANKU MILLENNIUM S.A.

ZA I PÓŁROCZE ROKU 2017

WYBRANE SKONSOLIDOWANE DANE FINANSOWE

	w tys. PLN		w tys. EUR	
	II kwartały / od 1.01.2017 do 30.06.2017	II kwartały / od 1.01.2016 do 30.06.2016*	II kwartały / od 1.01.2017 do 30.06.2017	II kwartały / od 1.01.2016 do 30.06.2016*
Przychody z tytułu odsetek	1 169 772	1 131 300	275 409	258 258
Przychody z tytułu prowizji	392 262	330 323	92 353	75 408
Przychody operacyjne	1 286 287	1 417 547	302 841	323 604
Wynik działalności operacyjnej	527 410	661 155	124 172	150 931
Wynik finansowy przed opodatkowaniem podatkiem dochodowym	433 730	580 619	102 117	132 546
Wynik finansowy po opodatkowaniu	314 096	430 949	73 950	98 379
Całkowite dochody za okres sprawozdawczy	398 563	279 485	93 837	63 802
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	942 021	184 368	221 788	42 088
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(1 504 294)	(2 321 754)	(354 168)	(530 020)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(287 217)	160 890	(67 622)	36 729
Przepływy pieniężne netto, razem	(849 490)	(1 976 496)	(200 002)	(451 203)
Aktywa razem	69 488 847	68 792 787	16 441 227	15 549 907
Zobowiązania wobec banków i innych instytucji monetarnych	1 404 356	1 270 745	332 274	287 239
Zobowiązania wobec klientów	56 987 958	55 875 609	13 483 487	12 630 111
Kapitał własny	7 339 768	6 941 205	1 736 607	1 568 988
Kapitał zakładowy	1 213 117	1 213 117	287 026	274 213
Liczba akcji	1 213 116 777	1 213 116 777	1 213 116 777	1 213 116 777
Wartość księgową na jedną akcję (w zł / EUR)	6,05	5,72	1,43	1,29
Rozwodniona wartość księgową na jedną akcję (w zł / EUR)	6,05	5,72	1,43	1,29
Współczynnik wypłacalności	18,05%	17,40%	18,05%	17,40%
Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł / EUR)	0,26	0,36	0,06	0,08
Rozwodniony zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł / EUR)	0,26	0,36	0,06	0,08
Zadeklarowana lub wypłacona dywidenda na jedną akcję (w zł / EUR)	-	-	-	-

* - Porównywalne dane bilansowe zaprezentowano, zgodnie z wymogami MSSF, wg stanu na dzień 31.12.2016. Pozostałe dane porównywalne prezentowane są za okres od 1.01.2016 do 30.06.2016.

Kursy przyjęte do przeliczenia danych finansowych na EURO

Dla wyliczenia wielkości w EURO zastosowano następujące kursy:

- dla pozycji bilansowych 4,2265 PLN/EUR kurs z dnia 30 czerwca 2017 roku (dla danych porównywalnych na dzień 31 grudnia 2016 r.: 4,4240 PLN/EUR),
- dla pozycji rachunku zysków i strat za okres 1 stycznia - 30 czerwca 2017 roku - 4,2474 PLN/EUR, kurs wyliczony jako średnia z kursów na koniec miesiący objętych sprawozdaniem (dla danych porównywalnych za okres 1 stycznia - 30 czerwca 2016 roku - 4,3805 PLN/EUR).

SPIS TREŚCI

- I. SKRÓCONE ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE GRUPY KAPITAŁOWEJ BANKU MILLENNIUM S.A. ZA OKRES 6 MIESIĘCY ZAKOŃCZONY 30 CZERWCA 2017 R.3
- II. SKRÓCONE ŚRÓDROCZNE JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE BANKU MILLENNIUM S.A. ZA OKRES 6 MIESIĘCY ZAKOŃCZONY 30 CZERWCA 2017 R. 53

I. SKRÓCONE ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE GRUPY KAPITAŁOWEJ BANKU MILLENNIUM S.A. ZA OKRES 6 MIESIĘCY ZAKOŃCZONY 30 CZERWCA 2017 R.

SPIS TREŚCI

1. Informacje ogólne o Emitencie.....	4
2. Wstęp i Zasady rachunkowości	6
2.1. Opłaty na rzecz BFG	6
2.2. MSSF 9 „Instrumenty finansowe”.....	7
3. Skonsolidowane dane finansowe (Grupa).....	11
4. Noty do skonsolidowanych danych finansowych.....	18
5. Zmiany w procesie zarządzania ryzykiem	32
6. Segmenty operacyjne	37
7. Opis transakcji z podmiotami powiązаныmi.....	40
7.1. Transakcje z grupą podmiotu dominującego.....	40
7.2. Transakcje z osobami zarządzającymi i nadzorującymi Bank.....	41
7.3. Informacje o wynagrodzeniach i korzyściach osób nadzorujących i zarządzających Bankiem.....	42
7.4. Stan akcji Banku posiadanych przez osoby zarządzające i nadzorujące Bank	42
8. Wartość godziwa	43
8.1. Instrumenty finansowe nie ujmowane w bilansie według wartości godziwej	43
8.2. Instrumenty finansowe ujmowane w bilansie według wartości godziwej.....	45
9. Zobowiązania i aktywa warunkowe.....	47
10. Informacje dodatkowe	49
10.1. Dane o aktywach, które stanowią zabezpieczenie zobowiązań	49
10.2. Dywidenda za rok 2016	50
10.3. Zysk na akcję.....	50
10.4. Akcjonariusze posiadający co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na WZA jednostki dominującej Grupy - Banku Millennium S.A.	50
10.5. Informacje o udzieleniu przez Grupę poręczeń kredytu lub gwarancji.....	50
10.6. Sezonowość i cykliczność działań.....	51
10.7. Proponowane regulacje dotyczące kredytów walutowych	51
10.8. Pozostałe informacje dodatkowe i wydarzenia po dacie bilansu	52

1. INFORMACJE OGÓLNE O EMITENCIE

Bank Millennium S.A. (Bank) jest ogólnopolskim, uniwersalnym bankiem oferującym swoje usługi wszystkim segmentom rynku poprzez sieć oddziałów i centrów korporacyjnych, sieci indywidualnych doradców i bankowość elektroniczną.

Bank, wpisany pod nr KRS 0000010186 do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego, prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego ma swoją siedzibę na ul. Stanisława Żaryna 2 a w Warszawie.

Bank jest obecny na Giełdzie Papierów Wartościowych od 1992 r. i był pierwszym bankiem notowanym na warszawskim parkiecie.

Bank jest jednostką dominującą Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. (Grupa), która zatrudnia ponad 5800 pracowników, a podstawowymi przedmiotami jej działalności są działalność bankowa, leasingowa, faktoringowa, maklerska, kapitałowa oraz zarządzanie funduszami inwestycyjnymi.

Rada Nadzorcza i Zarząd Banku Millennium S.A. według stanu na dzień 30 czerwca 2017 r.

Skład osobowy Rady Nadzorczej według stanu na 30 czerwca 2017 r. był następujący:

- Bogustaw Kott- Przewodniczący Rady Nadzorczej
- Nuno Manuel da Silva Amado - Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej,
- Dariusz Rosati - Wiceprzewodniczący i Sekretarz Rady Nadzorczej,
- Julianna Boniuk-Gorzelańczyk - Członek Rady Nadzorczej,
- Miguel de Campos Pereira de Bragança - Członek Rady Nadzorczej,
- Agnieszka Hryniewicz-Bieniek - Członek Rady Nadzorczej,
- Anna Jakubowski - Członek Rady Nadzorczej,
- Grzegorz Jędrys - Członek Rady Nadzorczej,
- Andrzej Koźmiński - Członek Rady Nadzorczej,
- Miguel Maya Dias Pinheiro - Członek Rady Nadzorczej,
- Rui Manuel da Silva Teixeira - Członek Rady Nadzorczej.

Pan David Harris Klingensmith złożył rezygnację z pełnienia funkcji członka Rady Nadzorczej z dniem 31 marca 2017 r.

Skład osobowy Zarządu Banku według stanu na 30 czerwca 2017 r. był następujący:

- Joao Nuno Lima Bras Jorge - Prezes Zarządu,
- Fernando Maria Cardoso Rodrigues Bicho - Wiceprezes Zarządu,
- Wojciech Haase - Członek Zarządu,
- Andrzej Gliński - Członek Zarządu,
- Maria Jose Henriques Barreto De Matos De Campos - Członek Zarządu,
- Wojciech Rybak - Członek Zarządu.

Grupa Kapitałowa Banku Millennium S.A.

Jednostką dominującą Grupy jest Bank Millennium S.A. Spółki wchodzące w skład Grupy na dzień 30.06.2017 r. przedstawia poniższa tabela:

Nazwa	Rodzaj działalności	Siedziba	% udziału Grupy w kapitałach własnych	% udziału Grupy w głosach na WZA lub ZW	Ujęcie w sprawozdaniu Grupy
MILLENNIUM LEASING Sp. z o.o.	usługi leasingowe	Warszawa	100	100	konsolidacja pełna
MILLENNIUM DOM MAKLERSKI S.A.	usługi maklerskie	Warszawa	100	100	konsolidacja pełna
MILLENNIUM TFI S.A.	zarządzanie funduszami inwestycyjnymi	Warszawa	100	100	konsolidacja pełna
MB FINANCE AB	finansowanie spółek grupy	Sztokholm	100	100	konsolidacja pełna
MILLENNIUM SERVICE Sp. z o.o.	wynajem i zarządzanie nieruchomościami, działalność agentów i brokerów ubezpieczeniowych	Warszawa	100	100	konsolidacja pełna
MILLENNIUM GOODIE Sp. z o.o.	działalność portali internetowych	Warszawa	100	100	konsolidacja pełna
MILLENNIUM TELECOMMUNICATION SERVICES Sp. z o.o.	operacje finansowe na rynku kapitałowym i usługi doradcze	Warszawa	100	100	konsolidacja pełna
LUBUSKIE FABRYKI MEBLI S.A. w likwidacji	wytwarzanie mebli	Świebodzin	50 +1 akcja	50 +1 akcja	metoda praw własności(*)
BG LEASING S.A. w upadłości	usługi leasingowe	Gdańsk	74	74	koszt historyczny(*)

(*) Pomimo sprawowania kontroli nad spółką Lubuskie Fabryki Mebli S.A. oraz BG Leasing S.A. z uwagi na nieistotność tych jednostek z punktu widzenia realizacji nadrzędnego celu skonsolidowanego sprawozdania finansowego, jakim jest prawidłowe przedstawienie sytuacji finansowej Grupy, Grupa nie konsoliduje zaangażowania kapitałowego w tych podmiotach.

2. WSTĘP I ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Niniejsze skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) MSR 34 „Śródroczna sprawozdawczość finansowa” przyjętym do stosowania w Unii Europejskiej. Skrócone śródroczne sprawozdanie finansowe nie zawiera wszystkich informacji, które są prezentowane w pełnym sprawozdaniu finansowym, w związku z powyższym niniejsze skrócone śródroczne sprawozdanie finansowe powinno być czytane łącznie ze skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2016 r.

Przyjęte w niniejszym sprawozdaniu zasady rachunkowości są zgodne z zasadami stosowanymi przy opracowaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku, z uwzględnieniem szczególnych wymogów MSR 34.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. z 2009 r., nr 33, poz. 259, z późn. zm.) Bank jest zobowiązany do opublikowania danych finansowych za okres sześciu miesięcy kończący się 30 czerwca 2017 r.

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. sporządzone za okres od 1 stycznia 2017 roku do 30 czerwca 2017 roku:

- obejmuje dane finansowe Banku oraz dane finansowe jednostek zależnych, stanowiących Grupę oraz dane jednostek stowarzyszonych wycenione metodą praw własności,
- zostało sporządzone w oparciu o założenie kontynuowania przez Grupę działalności gospodarczej w nie zmniejszonym istotnie zakresie, w okresie nie krótszym niż rok od dnia bilansowego,
- zostało przygotowane w złotych polskich, a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, zostały podane w tysiącach złotych (tys. zł).

Niniejsze skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone przez Zarząd Banku w dniu 24 lipca 2017 r.

2.1. Opłaty na rzecz BFG

W związku z nowelizacją ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym (BFG) dokonaną w 2016 roku zmieniony został cykl naliczania i odprowadzania opłaty na fundusz restrukturyzacyjny Banków (dawniej opłata ostrożnościowa) z kwartalnego na roczny (cykl naliczania składek na fundusz gwarancyjny banków został utrzymany na poziomie kwartalnym). Dodatkowo zmieniona została metodologia naliczania obydwu składek, których ostateczną wysokość w roku 2017 wylicza i podaje do wiadomości poszczególnych banków BFG. W konsekwencji, zgodnie z wymogami KIMS F 21, koszty opłaty na fundusz restrukturyzacyjny Bank rozpoznał jednorazowo, w momencie powstania zobowiązania do zapłaty, to jest na dzień 1 stycznia 2017 r. (w następstwie otrzymania ostatecznej kwoty składki, w kwietniu 2017 ujęto niewielką korektę).

Poniższa tabela przedstawia koszty BFG rozpoznane w I półroczu roku 2017 i w okresie porównawczym (dane w milionach złotych).

	I półrocze 2017	I półrocze 2016
Opłata na fundusz gwarancyjny	26,5	30,6
Opłata na fundusz restrukturyzacji (uprzednio ostrożnościowa)	46,4	14,5

Należy podkreślić, iż w roku 2017 z punktu widzenia podatkowego, obie składki nie stanowią kosztów uzyskania przychodu, podczas gdy w poprzednim roku składka na fundusz gwarancyjny była uznawana jako koszt uzyskania przychodu.

2.2. MSSF 9 „Instrumenty finansowe”

W dniu 24 lipca 2014 roku Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (dalej: RMSR) wydała nowy Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej - MSSF 9: „Instrumenty finansowe”, obowiązujący dla rocznych okresów rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku, który zastąpi istniejący Międzynarodowy Standard Rachunkowości 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena”. Komisja Europejska Rozporządzeniem nr 2016/2067 z dnia 22 listopada 2016r. przyjęła Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej nr 9: Instrumenty finansowe (MSSF 9) w wersji opublikowanej przez RMSR 24 lipca 2014r.

MSSF 9 wprowadza nowe standardy w procesie szacowania utraty wartości aktywów finansowych. Nowy model oparty jest na koncepcji „straty oczekiwanej” szacowanej z wykorzystaniem prognoz na przyszłość oraz wprowadza zmiany w zakresie zasad klasyfikacji i wyceny instrumentów finansowych (w szczególności aktywów finansowych) jak również nowe podejście do rachunkowości zabezpieczeń.

Grupa w marcu 2016r uruchomiła projekt wdrożenia MSSF 9, angażujący aktywnie różne jednostki organizacyjne odpowiedzialne za obszar rachunkowości i sprawozdawczości finansowej oraz zarządzenie ryzykiem, jak również departamenty biznesowe i informatyczne i konsultantów zewnętrznych.

Prace w ramach projektu zostały zaplanowane w dwóch etapach:

- Analiza luki - etap I
- Implementacja koncepcji MSSF 9 w Grupie - etap II

Aktualnie Grupa jest na etapie testowania i wdrażania niezbędnych rozwiązań dla poszczególnych wymogów, w oparciu o wyniki przeprowadzonej analizy luki oraz zdefiniowane założenia metodologiczne.

Podsumowanie kluczowych założeń MSSF 9

Klasyfikacja i wycena instrumentów finansowych

Aktywa finansowe

Zgodnie z MSSF 9, aktywa finansowe w momencie ich początkowego ujęcia kwalifikuje się do następujących kategorii wyceny:

- aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie,
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody,
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Klasyfikacja aktywa finansowego do jednej z powyższych kategorii wyceny odbywa się w momencie jego początkowego ujęcia w bilansie na podstawie:

- modelu biznesowego Grupy w zakresie zarządzania aktywami finansowymi, który określany jest na poziomie odzwierciedlającym sposób, w jaki zarządza się łącznie grupami aktywów finansowych aby zrealizować określony cel biznesowy, oraz
- charakterystyki kontraktowych przepływów pieniężnych składnika aktywów finansowych, mającej na celu weryfikację, czy warunki umowy powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostającej do spłaty (tzw. kryterium SPPI - ang. solely payments of principal and interest).

Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie to aktywa finansowe spełniające oba poniższe warunki:

- składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego cel zakłada utrzymywanie aktywów finansowych dla uzyskiwania kontraktowych przepływów pieniężnych, oraz
- warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które stanowią jedynie spłatę kwoty głównej i odsetek od pozostającej do spłaty kwoty głównej.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody to aktywa finansowe spełniające oba poniższe warunki:

- składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego cel zakłada zarówno utrzymywanie aktywów finansowych dla uzyskiwania kontraktowych przepływów pieniężnych, jak i sprzedaż składników aktywów finansowych (sprzedaż jest integralną częścią modelu biznesowego) oraz
- warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które stanowią jedynie spłatę kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostającej do spłaty.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy to aktywa, które:

- nie spełniają kryteriów zaklasyfikowania do kategorii wycenianych w zamortyzowanym koszcie lub wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody (model biznesowy zarządzania tymi aktywami oparty jest o zmiany wartości godziwej lub też warunki umowne powodują powstanie przepływów pieniężnych które nie stanowią jedynie spłaty kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty),
- zostały wyznaczone do tej kategorii decyzją Grupy w momencie początkowego ujęcia, przy czym wyznaczenie składnika aktywów finansowych do kategorii wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy decyzją Grupy w momencie początkowego ujęcia jest nieodwołalne oraz możliwe jedynie w przypadku, gdy w ten sposób Grupa eliminuje lub znacząco zmniejsza niespójność wyceny lub ujęcia („niedopasowanie księgowe”), jaka w przeciwnym razie powstałaby na skutek wyceny aktywów lub zobowiązań bądź ujęcia związanych z nimi zysków lub strat według różnych zasad.

W momencie początkowego ujęcia należy przeprowadzić analizę, czy dany instrument zawiera w sobie wbudowany instrument pochodny. Instrument pochodny wbudowany w kontrakt hybrydowy, którego umowę zasadniczą stanowi składnik aktywów finansowych objęty zakresem MSSF 9, nie jest wydzielany, a cały kontrakt hybrydowy jest ujmowany zgodnie z wymogami MSSF 9 dotyczącymi klasyfikacji aktywów finansowych. Natomiast, instrument pochodny wbudowany w kontrakt hybrydowy, którego umowa zasadnicza nie jest składnikiem aktywów finansowych objętych zakresem MSSF 9, podlega ocenie pod kątem konieczności jego wydzielenia.

Aktywa finansowe podlegają przeklasyfikowaniu wtedy i tylko wtedy, gdy Grupa zmienia model biznesowy w zakresie zarządzania aktywami finansowymi. W takim przypadku przeklasyfikowaniu podlegają te aktywa, na który zmiana modelu biznesowego miała wpływ.

Zobowiązania finansowe

MSSF 9 nie wprowadza istotnych zmian w zakresie klasyfikacji i wyceny zobowiązań finansowych, w stosunku do zasad wprowadzonych przez MSR 39 - zobowiązania finansowe w dniu ich nabycia lub powstania zalicza się do następujących kategorii:

- zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- pozostałe zobowiązania finansowe (wyceniane w zamortyzowanym koszcie).

Ponadto zgodnie z MSSF 9 zobowiązania finansowe nie podlegają przeklasyfikowaniu.

Utrata wartości

MSSF 9 zastępuje obowiązujący zgodnie z postanowieniami MSR 39 model utraty wartości funkcjonujący w oparciu o pojęcie „straty poniesionej”, nowym modelem opartym o pojęcie „oczekiwanych strat kredytowych” (ang. expected credit loss, dalej: ECL). Bezpośrednią konsekwencją tej zmiany, jest konieczność liczenia odpisów z tytułu utraty wartości w oparciu w oczekiwane straty kredytowe oraz uwzględniania prognoz i spodziewanych przyszłych warunków ekonomicznych w kontekście oceny ryzyka kredytowego ekspozycji.

Implementowany model utraty wartości będzie miał zastosowanie do składników aktywów finansowych zakwalifikowanych, zgodnie z postanowieniami MSSF 9, jako aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu lub wg wartości godziwej przez pozostałe dochody całkowite, z wyjątkiem instrumentem kapitałowych.

Zdaniem Grupy, zmiana koncepcji ze straty poniesionej (MSR 39) na rzecz straty oczekiwanej, będzie miała daleko istotne konsekwencje w zakresie modelowania parametrów ryzyka kredytowego oraz ostatecznej wysokości utworzonych odpisów. Stosowany obecnie okres identyfikacji straty (ang. Loss Identification Period) nie będzie występował, a wraz z nim wyeliminowana zostanie kategoria odpisów IBNR (ang. Incurred But Not Reported). Zgodnie z MSSF 9, w miejsce odpisów z tytułu IBNR oraz odpisów dla ekspozycji z przesłankami utraty wartości, odpis z tego tytułu będzie wyznaczany w następujących kategoriach:

- Koszyk 1 - 12-miesięczna oczekiwana strata kredytowa - oczekiwana strata, która wynikać będzie z możliwych przypadków default'u w ciągu 12 miesięcy od dnia sprawozdawczego,
- Koszyki 2 i 3 oczekiwana strata kredytowa w okresie życia aktywa finansowego - oczekiwana strata, która wynikać będzie ze wszystkich możliwych przypadków default'u w okresie oczekiwanego życia aktywa finansowego.

Pomiar oczekiwanej straty kredytowej w okresie życia aktywa finansowego będzie miał zastosowanie do wszystkich ekspozycji, dla których od momentu początkowego ujęcia do daty bilansowej zidentyfikowano znaczny wzrost ryzyka kredytowego (Koszyk 2) lub stwierdzono utratę wartości (Koszyk 3). W koszyku 1 pomiar 12-miesięcznej oczekiwanej straty kredytowej dokonywany będzie dla wszystkich ekspozycji, dla których od momentu początkowego ujęcia do daty bilansowej nie zidentyfikowano znacznego wzrostu ryzyka kredytowego i nie stwierdzono utraty wartości.

Sposób kalkulacji utraty wartości aktywów finansowych będzie miał również wpływ na sposób rozpoznania przychodu odsetkowego. W szczególności, w podejściu ogólnym, przychód od aktywów znajdujących się w koszykach 1 i 2 będzie wyznaczany na bazie brutto ekspozycji, natomiast w koszyku 3 na bazie netto (podobnie jak dla aktywów ze stwierdzoną utratą wartości w MSR 39).

Rachunkowość zabezpieczeń

Zgodnie z postanowieniami MSSF 9, Grupa wyłącznie w dniu wdrożenia MSSF 9 może podjąć decyzję stanowiącą element polityki rachunkowości o kontynuowaniu stosowania wymogów rachunkowości zabezpieczeń zgodnie z MSR 39 zamiast wymogów wskazanych w MSSF 9.

MSSF 9 wymaga aby Grupa zapewniła spójność stosownych powiązań zabezpieczających ze strategią zarządzania ryzykiem stosowaną przez Grupę oraz jej celami. MSSF 9 wprowadza nowe postanowienia w zakresie, m.in. oceny efektywności powiązania zabezpieczającego oraz mechanizmu przywracania równowagi powiązania zabezpieczającego (ponownego bilansowania powiązania zabezpieczającego), jak również znosi możliwość zaprzestania stosowania rachunkowości zabezpieczeń w wyniku subiektywnej decyzji Grupy.

Potencjalny wpływ MSSF 9 na sytuację finansową oraz fundusze własne Grupy

Ilościowe oszacowania wpływu MSSF 9 na sytuację finansową oraz fundusze własne Grupy

Na dzień 30 czerwca 2017 r. całościowy wpływ wdrożenia wymogów MSSF 9 na sytuację finansową oraz fundusze własne Grupy nie jest możliwy do wiarygodnego oszacowania. W związku z powyższym, Grupa zdecydowała się ujawnić jedynie informacje jakościowe dotyczące podejścia do sposobu zaimplementowania wymogów MSSF 9, które, w opinii Grupy, pozwolą odbiorcom sprawozdania finansowego na zrozumienie wpływu MSSF 9 na pozycję finansową Grupy oraz na zarządzanie kapitałem.

Dane jakościowe umożliwiające odbiorcom sprawozdania finansowego wpływu MSSF 9 na pozycję finansową Grupy oraz zarządzanie kapitałem

Klasyfikacja i wycena instrumentów finansowych

Aktywa finansowe

W celu zapewnienia możliwości podjęcia decyzji klasyfikacyjnej w zakresie posiadanych przez Grupę składników aktywów finansowych zgodnej z MSSF 9 na dzień 1 stycznia 2018 r., Grupa, w ramach prowadzonego projektu wdrożenia MSSF 9, dokonała przeglądu posiadanych składników aktywów finansowych, które będą znajdowały się w jej posiadaniu po 31 grudnia 2017 r., poprzez:

- określenie oraz przypisanie grup składników aktywów finansowych do odpowiedniego modelu biznesowego na podstawie oceny przyjętego sposobu zarządzania portfelami aktywów finansowych dokonywanej poprzez m.in.:
 - przegląd oraz ocenę istotnych i obiektywnych danych jakościowych mających wpływ na przyporządkowanie portfeli aktywów do odpowiedniego modelu biznesowego (takich jak, np.: sposób zarządzania danym portfelem aktywów finansowych, w tym także przyczyny dokonanych w przeszłości sprzedaży aktywów finansowych w ramach danych portfeli),
 - przegląd oraz ocenę istotnych i obiektywnych danych ilościowych mających wpływ na przyporządkowanie portfeli aktywów do odpowiedniego modelu biznesowego (takich jak, np.: wartość sprzedaży aktywów finansowych dokonanych w ramach danych portfeli dokonanych we wcześniejszych okresach sprawozdawczych (o ile sprzedaże wystąpiły) oraz częstotliwość dokonanych sprzedaży aktywów finansowych w ramach danych portfeli (o ile sprzedaże wystąpiły);
 - analizę oczekiwań, co do planowanych przyszłych wartości sprzedaży aktywów finansowych oraz ich częstotliwości w ramach danych portfeli;
- określenie, poprzez identyfikację i analizę zapisów kontraktowych składnika aktywów finansowych czy warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych pozwalają na stwierdzenie, że dany składnik aktywów finansowych spełnia kryterium SPPI.

W wyniku wdrożenia wymogów MSSF 9, Bank dopuszcza możliwość zmiany w zakresie klasyfikacji niektórych kredytów i pożyczek udzielonych klientom, wycenianych w zamortyzowanym koszcie zgodnie z MSR 39, które będą musiały być wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, z tytułu niespełnienia kryterium SPPI przez wynikające z umowy kredytu/pożyczki przepływy pieniężne. Opierając się na obecnym etapie analiz (ostateczne wnioski jeszcze nie zapadły), Bank spodziewa się, że zmiany te mogą mieć zastosowanie do niewielkiego odsetka portfela kredytowego szacowanego na około 2% wartości całego portfela kredytowego na dzień 30.06.2017 roku.

Odnosnie posiadanego portfela papierów dłużnych Grupa nie przewiduje istotnych zmian w sposobie klasyfikacji i wyceny tych aktywów finansowych, które mogłyby mieć istotny wpływ na bilans i/lub na wynik finansowy Grupy.

Na dzień 30 czerwca 2017r. Grupa posiada instrumenty kapitałowe (akcje i udziały), które kwalifikowane są według MSR 39 jako „aktywa finansowe dostępne do sprzedaży”. Zgodnie z MSSF 9 Grupa będzie mogła zaklasyfikować je do aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy (o ile zgodnie z intencją zarządzających nimi jednostek nie stanowią inwestycji strategicznej) lub dokonać nieodwołalnego wyboru ujmowania ich w wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

W przypadku wyboru przez Grupę ujmowania instrumentów kapitałowych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody wynik z tytułu wyceny do wartości godziwej będzie ujmowany w innych całkowitych dochodach, odpis z tytułu utraty wartości nie będzie rozpoznawany w rachunku wyników oraz w przypadku sprzedaży zysk/strata nie będzie przeklasyfikowana do rachunku wyników. Na moment sporządzenia sprawozdania finansowego Grupa nie podjęła decyzji w niniejszym zakresie.

Zobowiązania finansowe

W wyniku wdrożenia wymogów MSSF 9, Grupa nie przewiduje zmian w klasyfikacji zobowiązań finansowych w stosunku do dotychczasowej klasyfikacji zgodnej z MSR 39, które mogłyby mieć istotny wpływ na bilans i/lub na wynik finansowy Grupy.

Utrata wartości

Grupa zakłada, że wprowadzenie nowego modelu utraty wartości opartego na koncepcji ECL będzie miało istotny wpływ na wysokość odpisów w Grupie, szczególnie w zakresie ekspozycji zaklasyfikowanych do koszyka 2. Standard MSSF 9 w odróżnieniu od MSR 39, nie wymaga zidentyfikowania przesłanek utraty wartości w celu oszacowania strat w horyzoncie dożywoć w koszyku 2. W zamian za to, Grupa jest zobowiązana do stałego oszacowania wysokości strat kredytowych od momentu rozpoznania danego aktywa, do momentu usunięcia go z bilansu. W przypadku znacznego zwiększenia ryzyka kredytowego w porównaniu do momentu rozpoznania aktywa w bilansie, występuje konieczność liczenia strat w horyzoncie dożywoć - koszyk 2. Takie podejście spowoduje, że oczekiwane straty kredytowe zostaną wcześniej rozpoznane, co przełoży się ostatecznie na zwiększenie wysokości odpisów i tym samym docelowo wpłynie na wynik finansowy. Należy podkreślić, że na moment wdrożenia standardu MSSF 9 jednorazowa zmiana wynikająca z przyjęcia nowych modeli nie będzie uwzględniona w wyniku finansowym i zostanie ujęta w zyskach zatrzymanych.

Grupa, w ramach prowadzonego projektu wdrożenia MSSF 9, pracuje nad wdrożeniem nowej metodyki kalkulacji odpisów oraz nad implementacją odpowiednich zmian w systemach IT oraz procesach funkcjonujących w Banku. W szczególności prace skupiają się nad projektowaniem procesu i narzędzi oraz przeprowadzeniem szczegółowego oszacowania wpływu wymogów MSSF 9 na poziom odpisów. Prace metodologiczne koncentrują się natomiast na rozbudowie stosowanych obecnie rozwiązań, jak również nad wdrożeniem elementów zupełnie nowych. W zakresie rozbudowy, mają miejsce prace dostosowujące obecne modele PD, LGD, EAD i CCF, tak by mogły zostać wykorzystane w oszacowaniach straty oczekiwanej. W zakresie rozwiązań nowych, prace przede wszystkim obejmują opracowanie kryteriów transferu pomiędzy koszykami, jak również uwzględnieniu prognoz ekonomicznych przy szacowaniu wartości odpisów. Dodatkowo, trwają prace w zakresie wdrożenia rozwiązań MSSF 9 w Millennium Leasing Sp. z o.o.

Należy podkreślić, że wdrożenie nowych standardów wymaga zastosowania modeli oceny ryzyka kredytowego o wyższym stopniu złożoności i większych zdolnościach predykcyjnych wymagających znacznie szerszego zakresu danych w porównaniu do modeli obecnie stosowanych. Ocena wpływu nowego standardu na pozycję finansową Grupy oraz zarządzanie kapitałem jest na chwilę obecną istotnie utrudniona. Trudności te wynikają z faktu toczących się prac metodologicznych nad dostosowaniem modeli ryzyka kredytowego do wymogów nowego standardu, jak również z braku jednoznacznych interpretacji nowych przepisów i utartej praktyki rynkowej. Na poziomie legislacyjnym organy nadzoru oraz ciała regulacyjne pracują nad aktualizacją wymagań ostrożnościowych, które będą miały wiążący dla Banku charakter. Prace te znajdują się na zbyt wczesnym etapie, aby móc jednoznacznie wskazać wpływ MSSF 9 na pozycję finansową i wskaźniki adekwatności kapitałowej.

Należy również zauważyć, że jeżeli chodzi o wpływ na kapitał, to potencjalny wzrost odpisów z tytułu utraty wartości w momencie wdrożenia MSSF9 może zostać częściowo zrównoważony przez poprawę funduszy własnych wynikającą z ograniczenia korekt związanych z różnicą pomiędzy oczekiwaną i poniesioną stratą kredytową (taka sytuacja ma miejsce w przypadku banków stosujących metodę wewnętrznych ratingów tak jak Bank Millennium). W tym zakresie Grupa będzie również analizowała możliwość zastosowania rozwiązań przejściowych w ramach CRR pozwalających instytucjom łagodzić potencjalny negatywny wpływ na kapitał podstawowy Tier I, wynikający z rachunkowości uwzględniającej oczekiwane straty kredytowe.

Rachunkowość zabezpieczeń

W oparciu o zapisy MSSF 9.7.2.21 Grupa w dniu 1 stycznia 2018 r. zamierza podjąć decyzję stanowiącą element polityki rachunkowości o kontynuowaniu stosowania wymogów rachunkowości zabezpieczeń zgodnie z MSR 39 zamiast wymogów wskazanych w MSSF 9. Decyzja ta będzie miała zastosowanie do wszystkich relacji zabezpieczających, dla których Grupa stosuje i będzie stosowała rachunkowość zabezpieczeń w przyszłości. Zmiana tej decyzji jest możliwa wyłącznie na zasadzie zmiany polityki rachunkowości, co będzie się wiązało ze wszystkimi konsekwencjami wynikającymi z MSR 8.

W związku z powyższym, w zakresie rachunkowości zabezpieczeń, wejście w życie MSSF 9 nie będzie miało wpływu na sytuację finansową Grupy.

3. SKONSOLIDOWANE DANE FINANSOWE (GRUPA)

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

w tysiącach zł	Nota	1.01.2017 - 30.06.2017	1.04.2017 - 30.06.2017	1.01.2016 - 30.06.2016	1.04.2016 - 30.06.2016
Przychody z tytułu odsetek	1	1 169 772	593 422	1 131 300	574 633
Koszty z tytułu odsetek	2	(355 515)	(172 653)	(397 607)	(192 076)
Wynik z tytułu odsetek		814 257	420 769	733 693	382 557
Przychody z tytułu prowizji	3	392 262	196 164	330 323	168 941
Koszty z tytułu opłat i prowizji	4	(63 627)	(33 646)	(56 187)	(29 157)
Wynik z tytułu prowizji		328 635	162 518	274 136	139 784
Przychody z tytułu dywidend		2 326	2 041	1 775	1 775
Wynik z inwestycyjnych aktywów finansowych	5	4 181	3 849	302 469	285 372
Wynik z instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz wynik z pozycji wymiany	5	100 450	47 799	82 009	37 794
Pozostałe przychody operacyjne		36 438	10 980	23 465	12 419
Przychody operacyjne		1 286 287	647 956	1 417 547	859 701
Koszty działania	6	(534 369)	(276 947)	(524 441)	(266 081)
Koszty z tytułu utraty wartości aktywów finansowych	7	(122 280)	(62 779)	(104 759)	(61 402)
Koszty z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych		(421)	(191)	(1 313)	(342)
Amortyzacja		(26 859)	(13 740)	(28 345)	(14 878)
Pozostałe koszty operacyjne		(74 948)	(15 573)	(97 534)	(78 819)
Koszty operacyjne		(758 877)	(369 230)	(756 392)	(421 522)
Wynik na działalności operacyjnej		527 410	278 726	661 155	438 179
Udział w zyskach jednostek podporządkowanych		0	0	0	0
Podatek bankowy		(93 680)	(46 450)	(80 536)	(48 247)
Wynik finansowy przed opodatkowaniem podatkiem dochodowym		433 730	232 276	580 619	389 932
Podatek dochodowy	8	(119 634)	(58 678)	(149 670)	(96 168)
Wynik finansowy po opodatkowaniu		314 096	173 598	430 949	293 764
W tym przypadający na:					
Właścicieli jednostki dominującej		314 096	173 598	430 949	293 764
Udziały niekontrolujące		0	0	0	0
Średnia ważona liczba akcji zwykłych		1 213 116 777	1 213 116 777	1 213 116 777	1 213 116 777
Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł)		0,26	0,14	0,36	0,24

SPRAWOZDANIE ZE SKONSOLIDOWANYCH CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

w tysiącach zł	1.01.2017 - 30.06.2017	1.04.2017 - 30.06.2017	1.01.2016 - 30.06.2016	1.04.2016 - 30.06.2016
Wynik finansowy po opodatkowaniu	314 096	173 598	430 949	293 764
Inne składniki całkowitych dochodów, które zostaną przeklasyfikowane na zyski lub straty	104 280	27 950	(186 992)	(272 609)
Efekt wyceny papierów dłużnych z portfela "dostępne do sprzedaży"	73 041	33 718	(1 002)	(23 857)
Efekt wyceny akcji z portfela "dostępne do sprzedaży"	1 666	(198)	(213 216)	(213 584)
Rachunkowość zabezpieczeń	29 573	(5 570)	27 226	(35 168)
Inne składniki całkowitych dochodów, które nie będą przeklasyfikowane na zyski lub straty	0	0	0	0
Zyski (straty) aktuarialne	0	0	0	0
Inne składniki całkowitych dochodów przed opodatkowaniem, razem	104 280	27 950	(186 992)	(272 609)
Podatek dochodowy dotyczący składników całkowitych dochodów, które zostaną przeklasyfikowane na zyski lub straty	(19 813)	(5 311)	35 528	51 796
Podatek dochodowy dotyczący składników całkowitych dochodów, które nie będą przeklasyfikowane na zyski lub straty	0	0	0	0
Inne składniki całkowitych dochodów po opodatkowaniu	84 467	22 639	(151 464)	(220 813)
Całkowite dochody za okres sprawozdawczy	398 563	196 238	279 485	72 951
W tym przypadające na:				
Właścicieli jednostki dominującej	398 563	196 238	279 485	72 951
Udziały niekontrolujące	0	0	0	0

SKONSOLIDOWANY BILANS

AKTYWA

w tysiącach zł	Nota	30.06.2017	31.12.2016
Kasa, środki w banku centralnym		2 171 577	1 778 768
Lokaty oraz kredyty i pożyczki udzielone bankom i innym instytucjom monetarnym	9	517 562	1 267 811
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu) oraz korekta z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej	10	624 682	564 574
Instrumenty pochodne zabezpieczające	11	378 203	17 934
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	12	47 316 323	47 020 043
Inwestycyjne aktywa finansowe:	13	17 467 016	17 135 347
- dostępne do sprzedaży		17 467 016	17 135 347
- utrzymywane do terminu zapadalności		0	0
Inwestycje w jednostki podporządkowane		0	0
Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z przyrzeczeniem odkupu (kredyty i pożyczki)		65 148	90 520
Rzeczowe aktywa trwałe		171 904	164 070
Wartości niematerialne		60 451	62 315
Aktywa trwałe do zbycia		16 316	10 937
Należność z tytułu podatku dochodowego		11	5 381
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	15	283 927	273 767
Pozostałe aktywa		415 727	401 320
Aktywa razem		69 488 847	68 792 787

ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁ WŁASNY

w tysiącach zł	Nota	30.06.2017	31.12.2016
ZOBOWIĄZANIA			
Zobowiązania wobec banków i innych instytucji monetarnych	16	1 404 356	1 270 745
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu) oraz korekta z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej	10	367 135	339 015
Instrumenty pochodne zabezpieczające	11	435 590	1 149 654
Zobowiązania wobec klientów	17	56 987 958	55 875 609
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu		0	0
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	18	1 158 424	1 313 836
Rezerwy	19	46 300	49 415
Rezerwa na odroczony podatek dochodowy	15	0	0
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		26 433	20 642
Pozostałe zobowiązania		1 088 565	1 168 662
Zobowiązania podporządkowane		634 318	664 004
Zobowiązania razem		62 149 079	61 851 582
KAPITAŁ WŁASNY			
Kapitał zakładowy		1 213 117	1 213 117
Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej wart. nominalnej		1 147 502	1 147 502
Kapitał z aktualizacji wyceny		(100 495)	(184 962)
Zyski zatrzymane		5 079 644	4 765 548
Kapitał własny razem		7 339 768	6 941 205
Kapitał własny przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej		7 339 768	6 941 205
Kapitał przypadający na udiały niekontrolujące		0	0
Zobowiązania i kapitał własny razem		69 488 847	68 792 787
Wartość księgową		7 339 768	6 941 205
Liczba akcji		1 213 116 777	1 213 116 777
Wartość księgową na jedną akcję (w zł)		6,05	5,72

ZESTAWIENIE ZMIAN W SKONSOLIDOWANYM KAPITALE WŁASNYM

01.01.2017 - 30.06.2017 w tysiącach zł	Razem skonsolidowany kapitał własny	Kapitał zakładowy	Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane	
					wynik niepodzielony	pozostałe kapitały
Kapitał własny na początek okresu	6 941 205	1 213 117	1 147 502	(184 962)	851 770	3 913 778
Całkowite dochody za I półrocze 2017 (netto)	398 563	0	0	84 467	314 096	0
wynik finansowy	314 096	0	0	0	314 096	0
wycena papierów dłużnych z portfela "dostępne do sprzedaży"	59 164	0	0	59 164	0	0
wycena papierów kapitałowych z portfela "dostępne do sprzedaży"	1 349	0	0	1 349	0	0
rachunkowość zabezpieczeń	23 954	0	0	23 954	0	0
Transfer między pozycjami kapitału	0	0	0	0	(669 786)	669 786
Kapitał własny na koniec okresu	7 339 768	1 213 117	1 147 502	(100 495)	496 080	4 583 564

01.01.2016 - 31.12.2016 w tysiącach zł	Razem skonsolidowany kapitał własny	Kapitał zakładowy	Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane	
					wynik niepodzielony	pozostałe kapitały
Kapitał własny na początek okresu	6 443 165	1 213 117	1 147 502	18 250	679 929	3 384 367
Całkowite dochody za rok 2016 (netto)	498 040	0	0	(203 212)	701 252	0
wynik finansowy	701 252	0	0	0	701 252	0
wycena papierów dłużnych z portfela "dostępne do sprzedaży"	(68 982)	0	0	(68 982)	0	0
wycena papierów kapitałowych z portfela "dostępne do sprzedaży"	(171 270)	0	0	(171 270)	0	0
rachunkowość zabezpieczeń	35 866	0	0	35 866	0	0
zyski straty aktuarialne	1 174	0	0	1 174	0	0
Transfer między pozycjami kapitału	0	0	0	0	(529 411)	529 411
Kapitał własny na koniec okresu	6 941 205	1 213 117	1 147 502	(184 962)	851 770	3 913 778

01.01.2016 - 30.06.2016 w tysiącach zł	Razem skonsolidowany kapitał własny	Kapitał zakładowy	Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane	
					wynik niepodzielony	Pozostałe kapitały
Kapitał własny na początek okresu	6 443 165	1 213 117	1 147 502	18 250	679 929	3 384 367
Całkowite dochody za I półrocze 2016 (netto)	279 485	0	0	(151 464)	430 949	0
wynik finansowy	430 949	0	0	0	430 949	0
wycena papierów dłużnych z portfela "dostępne do sprzedaży"	(812)	0	0	(812)	0	0
wycena papierów kapitałowych z portfela "dostępne do sprzedaży"	(172 705)	0	0	(172 705)	0	0
rachunkowość zabezpieczeń	22 053	0	0	22 053	0	0
Transfer między pozycjami kapitału	0	0	0	0	(529 411)	529 411
Kapitał własny na koniec okresu	6 722 650	1 213 117	1 147 502	(133 214)	581 467	3 913 778

SKONSOLIDOWANE PRZEPLYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH

A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej

w tysiącach zł	1.01.2017 - 30.06.2017	1.01.2016 - 30.06.2016
Zysk (strata) po opodatkowaniu	314 096	430 949
Korekty razem:	627 925	(246 581)
Zysk/strata przypadająca na udziały niekontrolujące	0	0
Zysk/ strata z akcji (udziałów) w podmiotach podporządkowanych	0	0
Amortyzacja	26 859	28 345
Zyski/straty z tytułu różnic kursowych	(73 521)	51 811
Przychody z tytułu dywidend	(2 326)	(1 775)
Rezerwy	(3 115)	23 146
Wynik na sprzedaży i likwidacji składników działalności inwestycyjnej	(13 223)	(307 614)
Zmiana stanu aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)	(388 847)	388 424
Zmiana stanu lokat w innych bankach oraz kredytów i pożyczek udzielonych innym bankom	737 059	252 839
Zmiana stanu kredytów i pożyczek udzielonych klientom	(300 479)	(590 226)
Zmiana stanu należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z przyrzeczeniem odkupu (kredyty i pożyczki)	25 372	(46 852)
Zmiana stanu zobowiązań wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)	(685 944)	(542 657)
Zmiana stanu zobowiązań wobec banków	229 318	(100 069)
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów	1 112 349	549 788
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	0	0
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	74 069	223 581
Zmiana stanu rozrachunków z tytułu podatku dochodowego	130 044	183 140
Podatek dochodowy zapłacony	(143 486)	(78 319)
Zmiana stanu pozostałych aktywów i pasywów	(101 344)	(277 942)
Pozostałe pozycje	5 140	(2 201)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	942 021	184 368

B. Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej

w tysiącach zł	1.01.2017 - 30.06.2017	1.01.2016 - 30.06.2016
Wpływy z działalności inwestycyjnej	61 948 442	56 462 131
Zbycie wartości niematerialnych i prawnych oraz składników rzeczowego majątku trwałego	12 291	6 726
Zbycie akcji i udziałów w podmiotach podporządkowanych	0	0
Zmiana stanu inwestycyjnych aktywów finansowych	61 933 825	56 453 630
Pozostałe wpływy inwestycyjne	2 326	1 775
Wydatki z tytułu działalności inwestycyjnej	(63 452 736)	(58 783 885)
Nabycie wartości niematerialnych i prawnych oraz składników rzeczowego majątku trwałego	(34 521)	(12 286)
Nabycie akcji i udziałów w podmiotach podporządkowanych	0	0
Zmiana stanu inwestycyjnych aktywów finansowych	(63 418 215)	(58 771 599)
Pozostałe wydatki inwestycyjne	0	0
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(1 504 294)	(2 321 754)

C. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej

w tysiącach zł	1.01.2017 - 30.06.2017	1.01.2016 - 30.06.2016
Wpływy z działalności finansowej	299 600	220 826
Zaciągnięcie kredytów długoterminowych	0	220 520
Emisja dłużnych papierów wartościowych	299 600	306
Zwiększenie stanu zobowiązań podporządkowanych	0	0
Wpływy z emisji akcji własnych oraz dopłat do kapitału	0	0
Pozostałe wpływy finansowe	0	0
Wydatki z tytułu działalności finansowej	(586 817)	(59 936)
Splata kredytów długoterminowych	(48 036)	(48 102)
Wykup dłużnych papierów wartościowych	(529 081)	0
Zmniejszenie stanu zobowiązań podporządkowanych	0	0
Wydatki z tytułu kosztów emisji	0	0
Umorzenie akcji	0	0
Płatności dywidend i innych wypłat na rzecz właścicieli	0	0
Pozostałe wydatki finansowe	(9 700)	(11 834)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	(287 217)	160 890

D. Zmiana stanu środków pieniężnych netto (A + B + C) (849 490) (1 976 496)

E. Środki pieniężne na początek okresu sprawozdawczego 5 381 982 6 851 154

F. Środki pieniężne na koniec okresu sprawozdawczego (D+E) 4 532 492 4 874 658

4. NOTY DO SKONSOLIDOWANYCH DANYCH FINANSOWYCH

Nota (1) Przychody z tytułu odsetek i przychody o podobnym charakterze obejmujące:

	1.01.2017 - 30.06.2017	1.04.2017 - 30.06.2017	1.01.2016 - 30.06.2016	1.04.2016 - 30.06.2016
Środki w banku centralnym	13 307	6 815	12 683	6 346
Kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	620	469	293	180
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	830 122	423 463	817 922	417 888
Transakcje z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	3 973	2 078	5 546	3 785
Instrumenty pochodne zabezpieczające	156 504	78 717	168 800	83 049
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu (dłużne papiery wartościowe)	4 497	2 420	3 000	1 432
Inwestycyjne papiery wartościowe	160 749	79 460	123 056	61 953
Razem:	1 169 772	593 422	1 131 300	574 633

Przychody odsetkowe za I półrocze roku 2017 zawierają odsetki naliczone od kredytów z rozpoznaną utratą wartości w kwocie 27 623 tys. zł (odpowiednio dla danych porównywalnych za I półrocze roku 2016 kwota tych odsetek wynosiła 27 013 tys. zł). Niniejsze przychody odsetkowe obliczane są w oparciu o kwoty zaangażowania netto uwzględniające dokonane odpisy z tytułu utraty wartości.

Nota (2) Koszty z tytułu odsetek i podobne koszty obejmujące:

	1.01.2017 - 30.06.2017	1.04.2017 - 30.06.2017	1.01.2016 - 30.06.2016	1.04.2016 - 30.06.2016
Depozyty bankowe	(9 637)	(5 197)	(6 189)	(1 944)
Kredyty i pożyczki od banków i innych instytucji monetarnych	(3 834)	(1 881)	(5 587)	(2 880)
Transakcje z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	(7 185)	(2 960)	(5 684)	(2 551)
Zobowiązania wobec klientów	(313 778)	(153 058)	(357 063)	(172 910)
Zobowiązania podporządkowane	(5 864)	(2 906)	(6 574)	(3 133)
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	(15 033)	(6 566)	(16 247)	(8 526)
Inne	(184)	(85)	(262)	(131)
Razem:	(355 515)	(172 653)	(397 607)	(192 076)

Nota (3) Przychody z tytułu prowizji

	1.01.2017 - 30.06.2017	1.04.2017 - 30.06.2017	1.01.2016 - 30.06.2016	1.04.2016 - 30.06.2016
Prowizje za prowadzenie rachunków	39 372	19 690	40 653	20 680
Prowizje za realizację przelewów, wpłat i wypłat gotówkowych oraz inne transakcje płatnicze	29 241	15 290	26 077	13 519
Prowizje z tytułu udzielonych kredytów i pożyczek	74 936	36 221	71 138	35 718
Prowizje z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń	6 539	2 899	6 669	2 921
Prowizje za obsługę kart płatniczych i kredytowych	78 659	40 616	70 867	36 490
Prowizje z tytułu sprzedaży produktów ubezpieczeniowych	48 903	24 168	25 700	14 034
Prowizje z tytułu dystrybucji jednostek uczestnictwa i innych produktów oszczędnościowych	45 776	22 214	31 298	17 032
Prowizje z tytułu działalności maklerskiej i powierniczej	10 892	5 044	9 390	5 003
Prowizje z tytułu funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez Grupę	43 907	22 877	39 364	19 777
Pozostałe prowizje	14 037	7 145	9 167	3 767
Razem:	392 262	196 164	330 323	168 941

Nota (4) Koszty z tytułu prowizji

	1.01.2017 - 30.06.2017	1.04.2017 - 30.06.2017	1.01.2016 - 30.06.2016	1.04.2016 - 30.06.2016
Prowizje za prowadzenie rachunków	(733)	(405)	(634)	(365)
Prowizje za realizację przelewów, wpłat i wypłat gotówkowych oraz inne transakcje płatnicze	(1 597)	(918)	(1 052)	(557)
Prowizje z tytułu udzielonych kredytów i pożyczek	(8 687)	(4 606)	(10 612)	(6 218)
Prowizje za obsługę kart płatniczych i kredytowych	(37 099)	(19 718)	(32 966)	(17 191)
Prowizje z tytułu działalności maklerskiej i powierniczej	(1 925)	(872)	(1 669)	(855)
Prowizje z tytułu funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez Grupę	(4 851)	(2 612)	(4 387)	(2 234)
Pozostałe prowizje	(8 735)	(4 515)	(4 867)	(1 737)
Razem:	(63 627)	(33 646)	(56 187)	(29 157)

Nota (5a) Wynik z inwestycyjnych aktywów finansowych

	1.01.2017 - 30.06.2017	1.04.2017 - 30.06.2017	1.01.2016 - 30.06.2016	1.04.2016 - 30.06.2016
Operacje instrumentami dłużnymi	4 185	3 854	19 431	2 334
Operacje instrumentami kapitałowymi i jednostkami uczestnictwa	(4)	(5)	283 038	283 038
Razem:	4 181	3 849	302 469	285 372

Nota (5b) Wynik z instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat oraz wynik z pozycji wymiany

	1.01.2017 - 30.06.2017	1.04.2017 - 30.06.2017	1.01.2016 - 30.06.2016	1.04.2016 - 30.06.2016
Operacje papierami wartościowymi	3 017	2 858	1 744	(1 620)
Operacje instrumentami pochodnymi	16 645	3 976	19 209	10 863
Wynik z rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej:	0	0	(181)	(137)
- wynik z instrumentów zabezpieczających	0	0	613	(137)
- wynik z pozycji zabezpieczanej	0	0	(794)	0
Wynik z pozycji wymiany	81 486	41 418	62 104	29 241
Koszty operacji finansowych	(698)	(453)	(867)	(553)
Razem:	100 450	47 799	82 009	37 794

Nota (6) Koszty działania

	1.01.2017 - 30.06.2017	1.04.2017 - 30.06.2017	1.01.2016 - 30.06.2016	1.04.2016 - 30.06.2016
Koszty pracownicze	(294 954)	(149 900)	(277 914)	(139 078)
Wynagrodzenia	(241 141)	(122 599)	(229 337)	(115 004)
Narzuty na wynagrodzenia	(42 434)	(21 091)	(40 185)	(19 761)
Świadczenia na rzecz pracowników, w tym:	(11 379)	(6 210)	(8 392)	(4 313)
rezerwy na odprawy emerytalne	(1 410)	(930)	68	0
rezerwy na niewykorzystane urlopy	(16)	(10)	(7)	(7)
pozostałe	(9 953)	(5 270)	(8 453)	(4 306)
Koszty ogólnie - administracyjne	(239 415)	(127 047)	(246 527)	(127 003)
Koszty reklamy, promocji i reprezentacji	(21 199)	(15 110)	(21 031)	(12 703)
Koszty informatyki i łączności	(38 215)	(19 243)	(36 331)	(18 114)
Koszty wynajmu	(78 723)	(37 763)	(90 924)	(46 431)
Koszty utrzymania budynków, wyposażenia, materiałów	(12 738)	(6 525)	(12 995)	(6 518)
Koszty bankomatów i obsługi gotówki	(8 545)	(4 185)	(8 242)	(4 220)
Koszty usług doradczych, audytowych, prawniczych, tłumaczeń	(12 797)	(7 658)	(8 493)	(4 742)
Podatki i opłaty różne	(8 427)	(4 329)	(8 406)	(4 288)
Koszty KIR	(2 335)	(1 180)	(2 141)	(1 108)
Koszty PFRON	(2 547)	(1 154)	(2 437)	(1 194)
Koszty BFG - składka na fundusz gwarancyjny	(26 500)	(13 340)	(30 560)	(15 214)
Koszty Nadzoru Finansowego	(2 538)	(1 281)	(2 679)	(1 339)
Pozostałe	(24 851)	(15 279)	(22 288)	(11 132)
Razem:	(534 369)	(276 947)	(524 441)	(266 081)

Nota (7) Koszty z tytułu utraty wartości aktywów finansowych

	1.01.2017 - 30.06.2017	1.04.2017 - 30.06.2017	1.01.2016 - 30.06.2016	1.04.2016 - 30.06.2016
Z tytułu odpisów dla kredytów i pożyczek udzielonych klientom	(124 812)	(63 291)	(99 830)	(55 546)
Utworzenie odpisów dla kredytów i pożyczek udzielonych klientom	(357 522)	(145 944)	(342 366)	(152 657)
Odwrócenie odpisów dla kredytów i pożyczek udzielonych klientom	232 145	82 381	225 167	96 935
Kwoty odzyskane z tytułu kredytów uprzednio spisanych w ciężar rezerw	565	272	11 614	203
Sprzedaż wierzytelności	0	0	5 755	(27)
Z tytułu odpisów dla papierów wartościowych	662	632	23	16
Utworzenie odpisów dla papierów wartościowych	0	0	0	0
Odwrócenie odpisów dla papierów wartościowych	662	632	23	16
Z tytułu odpisów dla zobowiązań pozabilansowych	1 870	(120)	(4 952)	(5 872)
Utworzenie odpisów dla zobowiązań pozabilansowych	(11 638)	(2 423)	(8 423)	(6 021)
Odwrócenie odpisów dla zobowiązań pozabilansowych	13 508	2 303	3 471	149
Razem:	(122 280)	(62 779)	(104 759)	(61 402)

Nota (8a) Podatek dochodowy ujęty w rachunku zysków i strat

	1.01.2017 - 30.06.2017	1.04.2017 - 30.06.2017	1.01.2016 - 30.06.2016	1.04.2016 - 30.06.2016
Bieżący podatek	(149 608)	(69 340)	(164 913)	(99 064)
Podatek odroczony:	29 974	10 662	15 243	2 896
Powstanie i odwrócenie różnic przejściowych	29 806	10 517	17 098	3 390
Powstanie / (Wykorzystanie) straty podatkowej	168	145	(1 855)	(494)
Razem obciążenie podatkowe w rachunku zysków i strat:	(119 634)	(58 678)	(149 670)	(96 168)

Nota (8b) Efektywna stawka podatkowa

	1.01.2017 - 30.06.2017	1.04.2017 - 30.06.2017	1.01.2016 - 30.06.2016	1.04.2016 - 30.06.2016
Wynik finansowy brutto	433 730	232 276	580 619	389 932
Ustawowa stawka podatkowa	19%	19%	19%	19%
Podatek dochodowy wg obowiązującej stawki podatkowej 19%	(82 409)	(44 133)	(110 318)	(74 087)
Wpływ różnic trwałych na obciążenia podatkowe:	(37 225)	(14 545)	(40 177)	(22 081)
Przychody niepodlegające opodatkowaniu	352	368	513	425
Przychody z tytułu dywidend	329	352	337	337
Rozwiązanie pozostałych rezerw	23	16	138	51
Pozostałe	0	0	38	37
Koszty nie stanowiące kosztów podatkowych	(37 577)	(14 913)	(40 690)	(22 506)
Strata na zbyciu wierzytelności	0	0	(2 913)	(7)
Składka PFRON	(484)	(218)	(464)	(228)
Składki na Bankowy Fundusz Gwarancyjny	(13 858)	(3 015)	(2 747)	(1 368)
Podatek bankowy	(17 799)	(8 825)	(15 302)	(9 167)
Koszty rezerw na należności faktoringowe	(2 659)	(1 493)	(2 438)	(720)
Wierzytelności spisane w ciężar rezerw	(874)	(173)	(1 203)	(122)
Koszty postępowań sądowych i spraw spornych	(100)	(4)	(7 840)	(7 549)
Koszty amortyzacji i ubezpieczeń samochodów osobowych w części przekraczającej 20.000 Euro	(1 199)	(873)	(1 356)	(840)
Pozostałe	(604)	(312)	(6 427)	(2 505)
Kwota ujemnych różnic przejściowych, w związku z którymi nie ujęto w bilansie składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego	0	0	825	0
Razem obciążenie podatkowe w rachunku zysków i strat	(119 634)	(58 678)	(149 670)	(96 168)
Efektywna stawka podatkowa	28%	25%	26%	25%

Nota (8c) Podatek odroczony ujęty bezpośrednio w kapitale własnym

	30.06.2017	31.12.2016
Wycena papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży	(5 208)	8 985
Wycena instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne	28 700	34 319
Zyski / (straty) aktuarialne	82	81
Podatek odroczony ujęty bezpośrednio w kapitałach:	23 574	43 385

Począwszy od 1 stycznia 2011 r. Bank utworzył łącznie z jednostką zależną - spółką Millennium Services Sp. z o.o., Podatkową Grupę Kapitałową (PGK). PGK jest instytucją prawa podatkowego przewidzianą przepisami ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych. Jej istotą jest skupienie dwóch lub więcej podmiotów powiązanych kapitałowo pod postacią jednego podatnika podatku dochodowego od osób prawnych. Utworzenie PGK nie prowadzi do powstania nowego podmiotu, a konsolidacja dokonuje się wyłącznie na poziomie rozliczeń w podatku dochodowym od osób prawnych. Zawiązanie PGK ma na celu zwiększenie efektywności zarządzania w obszarze podatkowym w ramach Grupy Kapitałowej Banku oraz ograniczenie ryzyk wynikających z obowiązków w zakresie rozliczeń w podatku dochodowym od osób prawnych, poprzez centralizację kompetencji wynikającą z przeniesienia na jeden podmiot (Bank) obowiązków w zakresie obliczania i wpłacania podatku.

Od 1 stycznia 2017 r. funkcjonuje nowa PGK Banku składająca się z: Banku Millennium S.A (podmiot dominujący), Millennium Service Sp. z o.o. oraz Millennium Goodie Sp. z o.o. Niniejsza PGK została utworzona na okres trzech lat: od 1 stycznia 2017 - 31 grudnia 2019.

Postępowania kontrolne Urzędu Kontroli Skarbowej w Banku Millennium S.A.

W związku z zakończeniem czynności prawnych podejmowanych w odniesieniu do kontroli skarbowych opisywanych w poprzednich raportach okresowych, bieżący raport nie zawiera opisu zakończonych postępowań. Informacje te po raz ostatni były prezentowane w raporcie opublikowanym za I kwartał 2017 r.

Postanowieniem z dnia 19 listopada 2014 roku Dyrektor Urzędu Kontroli Skarbowej (UKS) wszczął postępowanie kontrolne w zakresie rzetelności deklarowanych podstaw opodatkowania oraz prawidłowości obliczenia i wpłacenia podatku CIT za 2010 rok. W wyniku przeprowadzonego postępowania wydał w dniu 19 grudnia 2016 r. decyzję, w której zwiększył podatek należny o kwotę 1 679 202 zł. W dniu 3 stycznia 2017 r. wniesione zostało odwołanie od wydanej decyzji do organu II instancji. W konsekwencji odwołania w dniu 19 maja 2017 roku Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Warszawie, w wydanej decyzji uchylił w całości decyzję organu I instancji i przekazał do ponownego rozpatrzenia przez ten organ.

W ramach prowadzonego postępowania kontrolnego UKS postanowieniem z dnia 24 listopada 2016 r. Dyrektor UKS wskazał na możliwość złożenia korekty w zakresie postępowania kontrolnego, uprzednio złożonej deklaracji podatkowej. Bank korzystając z tej możliwości w dniu 1 grudnia 2016 r. złożył korektę CIT-8 za rok 2010 wraz z wyjaśnieniami przyczyn korekty, zawierając w treści wniosek o stwierdzenie nadpłaty. Decyzją z dnia 1 marca 2017 r. Naczelnik II Mazowieckiego Urzędu Skarbowego umorzył postępowanie w sprawie nadpłaty podatku, stwierdzając, że korekta deklaracji była skuteczna, ale została wyeliminowana z obrotu prawnego decyzją Dyrektora UKS z dnia 19 grudnia 2016 r. W dniu 13 marca 2017 r. Bank odwołał się od tej decyzji do organu II instancji, który w dniu 19 czerwca 2017 r. wydał decyzję utrzymującą w mocy zaskarżoną decyzję.

Nota (9) Lokaty oraz kredyty i pożyczki udzielone bankom i innym instytucjom monetarnym

	30.06.2017	31.12.2016
Rachunki bieżące	142 262	194 464
Lokaty udzielone	373 162	1 071 206
Kredyty i pożyczki udzielone	3	0
Odsetki	2 135	2 141
Razem należności brutto	517 562	1 267 811
Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości	0	0
Razem należności netto	517 562	1 267 811

Nota (10a) Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu) oraz korekta z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej

	30.06.2017	31.12.2016
Dłużne papiery wartościowe	412 414	314 476
Papiery wartościowe Skarbu Państwa	412 407	314 466
a) bony	0	0
b) obligacje	412 407	314 466
Pozostałe papiery wartościowe	7	10
a) notowane	7	10
b) nienotowane	0	0
Instrumenty kapitałowe	132	110
Kwotowane na aktywnym rynku	132	110
a) podmiotów finansowych	0	0
b) podmiotów niefinansowych	132	110
Korekta z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej	9 611	11 889
Dodatnia wycena pochodnych instrumentów finansowych	202 525	238 099
Razem:	624 682	564 574

Nota (10b) Wycena pochodnych instrumentów finansowych i korekta z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej oraz Zobowiązania z tytułu krótkiej sprzedaży papierów wartościowych wg stanu na 30.06.2017

	Wartości godziwe		
	Razem	Aktywa	Pasywa
1. Instrumenty pochodne na stopę procentową	(12 795)	84 851	97 646
Kontrakty na przyszłą stopę procentową (FRA)	0	0	0
Swapy na stopę procentową (IRS)	(12 795)	84 851	97 646
Pozostałe kontrakty na stopę procentową: opcje	0	0	0
2. Walutowe instrumenty pochodne	(35 103)	71 400	106 503
Kontrakty walutowe	(10 154)	19 915	30 069
Swapy walutowe	(18 519)	50 727	69 246
Pozostałe kontrakty walutowe (CIRS)	(6 430)	758	7 188
Opcje walutowe	0	0	0
3. Instrumenty wbudowane	(44 418)	7	44 425
Opcje wbudowane w depozyty	(39 757)	0	39 757
Opcje wbudowane w emitowane papiery wartościowe	(4 661)	7	4 668
4. Opcje na indeksy	44 171	46 267	2 096
Wycena pochodnych instrumentów finansowych, razem:	(48 145)	202 525	250 670
Wycena pozycji zabezpieczanych z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej		9 611	9 223
Zobowiązania z tytułu krótkiej sprzedaży papierów wartościowych			107 242

Nota (10c) Wycena pochodnych instrumentów finansowych i korekta z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej oraz Zobowiązania z tytułu krótkiej sprzedaży papierów wartościowych wg stanu na 31.12.2016

	Wartości godziwe		
	Razem	Aktywa	Pasywa
1. Instrumenty pochodne na stopę procentową	(5 481)	134 128	139 609
Kontrakty na przyszłą stopę procentową (FRA)	0	0	0
Swapy na stopę procentową (IRS)	(5 481)	134 128	139 609
Pozostałe kontrakty na stopę procentową: opcje	0	0	0
2. Walutowe instrumenty pochodne	22 231	76 503	54 272
Kontrakty walutowe	(4 542)	12 502	17 044
Swapy walutowe	53 113	58 023	4 910
Pozostałe kontrakty walutowe (CIRS)	(26 340)	5 813	32 153
Opcje walutowe	0	165	165
3. Instrumenty wbudowane	(26 116)	237	26 353
Opcje wbudowane w depozyty	(22 128)	0	22 128
Opcje wbudowane w emitowane papiery wartościowe	(3 988)	237	4 225
4. Opcje na indeksy	26 199	27 231	1 032
Wycena pochodnych instrumentów finansowych, razem:	16 833	238 099	221 266
Wycena pozycji zabezpieczanych z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej		11 889	10 896
Zobowiązania z tytułu krótkiej sprzedaży papierów wartościowych			106 853

Na dzień 30.06.2017 Grupa stosowała rachunkowość zabezpieczeń do poniższych relacji:

	Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych generowanych przez portfel zmiennoprocentowych walutowych kredytów hipotecznych	Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych generowanych przez portfel złotych kredytów hipotecznych
Opis relacji zabezpieczającej	Grupa zabezpiecza ryzyko walutowe i ryzyko stopy procentowej przepływów pieniężnych dla części okresu - w horyzoncie czasowym trwania transakcji zabezpieczających - z tytułu zmiennoprocentowych kredytów w walucie obcej poprzez zamianę przepływów odsetkowych w walucie obcej na przepływy złotowe.	Grupa zabezpiecza ryzyko zmienności przepływów pieniężnych generowanych przez złotowe kredyty hipoteczne. Zmienność przepływów pieniężnych wynika z ryzyka stopy procentowej.
Pozycje zabezpieczane	Przepływy pieniężne wynikające z portfela walutowych kredytów hipotecznych.	Przepływy pieniężne wynikające z portfela złotych kredytów hipotecznych.
Instrumenty zabezpieczające	Transakcje FX Swap	Transakcje IRS
Prezentacja wyniku na transakcjach zabezpieczanych i zabezpieczających	Efektywna część wyceny instrumentów zabezpieczających ujmowana jest w kapitale z aktualizacji wyceny; odsetki od instrumentów zabezpieczających (rozliczone punkty swapowe) prezentowane są w marży odsetkowej.	Efektywna część wyceny instrumentów zabezpieczających ujmowana jest w kapitale z aktualizacji wyceny; odsetki zarówno od instrumentów zabezpieczających jaki i od instrumentów zabezpieczanych ujmowane są w wyniku odsetkowym.

Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych generowanych przez portfel walutowych kredytów hipotecznych oraz finansujących je zobowiązań złotych	
Opis relacji zabezpieczającej	Grupa zabezpiecza ryzyko zmienności przepływów pieniężnych generowanych przez walutowe kredyty hipoteczne oraz przez zobowiązania złote stanowiące bazę finansową dla tych kredytów. Zmienność przepływów pieniężnych wynika z ryzyka walutowego oraz ryzyka stopy procentowej.
Pozycje zabezpieczane	Przeptywy pieniężne wynikające z portfela walutowych kredytów hipotecznych oraz finansujących je depozytów złotych i wyemitowanych złotych dłużnych papierów wartościowych.
Instrumenty zabezpieczające	Transakcje CIRS
Prezentacja wyniku na transakcjach zabezpieczanych i zabezpieczających	Efektywna część wyceny instrumentów zabezpieczających ujmowana jest w kapitale z aktualizacji wyceny; odsetki zarówno od instrumentów zabezpieczających jak i od instrumentów zabezpieczanych ujmowane są w wyniku odsetkowym; wycena instrumentów zabezpieczających oraz zabezpieczanych z tytułu różnic kursowych ujmowana jest jako Wynik na instrumentach wycenianych do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat oraz wynik z pozycji wymiany.

Nota (11a) Rachunkowość zabezpieczeń wg stanu na 30.06.2017

	Wartości godziwe		
	Razem	Aktywa	Pasywa
Instrumenty pochodne stanowiące zabezpieczenie przepływów pieniężnych związane ze stopą procentową i/lub kursem walutowym			
Kontrakty CIRS	(123 010)	312 531	435 541
Kontrakty IRS	4 937	4 986	49
Kontrakty FXS	60 686	60 686	0
Razem:	(57 387)	378 203	435 590

Wg stanu na 30.06.2017 r. nie wystąpiły czynne relacje zabezpieczające wartość godziwą.

Nota (11b) Rachunkowość zabezpieczeń wg stanu na 31.12.2016

	Wartości godziwe		
	Razem	Aktywa	Pasywa
Instrumenty pochodne stanowiące zabezpieczenie przepływów pieniężnych związane ze stopą procentową i/lub kursem walutowym			
Kontrakty CIRS	(1 139 740)	391	1 140 131
Kontrakty IRS	6 063	7 070	1 007
Kontrakty FXS	1 957	10 473	8 516
Razem:	(1 131 720)	17 934	1 149 654

Wg stanu na 31.12.2016 r. nie wystąpiły czynne relacje zabezpieczające wartość godziwą.

Nota (12a) Kredyty i pożyczki udzielone klientom

	30.06.2017	31.12.2016
Kredyty i pożyczki udzielone	42 064 571	41 972 241
- podmiotom gospodarczym	9 311 321	8 494 801
- klientom indywidualnym	32 461 583	33 159 579
- jednostkom budżetowym	291 667	317 861
Należności z tytułu kart płatniczych	737 656	712 001
- od podmiotów gospodarczych	22 793	22 803
- od klientów indywidualnych	714 863	689 198
Skupione wierzytelności	226 328	141 563
- podmiotów gospodarczych	223 041	141 563
- jednostek budżetowych	3 287	0
Zrealizowane gwarancje i poręczenia	10 987	11 506
Dłużne papiery wartościowe uprawnione do redyskonta w Banku Centralnym	5 604	4 424
Należności z tytułu leasingu finansowego	5 460 666	5 261 332
Inne	5 964	5 150
Odsetki	257 593	276 739
Razem brutto:	48 769 369	48 384 956
Odpisy aktualizujące wartość należności	(1 453 046)	(1 364 913)
Razem netto:	47 316 323	47 020 043

Nota (12b) Jakość portfela kredytów i pożyczek udzielonych klientom

	30.06.2017	31.12.2016
Kredyty i pożyczki udzielone klientom (brutto)	48 769 369	48 384 956
- z rozpoznaną utratą wartości	2 212 955	2 179 456
- bez utraty wartości	46 556 414	46 205 500
Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości	(1 453 046)	(1 364 913)
- na ekspozycje z rozpoznaną utratą wartości	(1 252 526)	(1 179 173)
- na poniesione ale jeszcze niezareportowane straty (IBNR)	(200 520)	(185 740)
Kredyty i pożyczki udzielone klientom (netto):	47 316 323	47 020 043

Nota (12c) Podział portfela kredytów i pożyczek udzielonych klientom według metody szacunku utraty wartości

	30.06.2017	31.12.2016
Kredyty i pożyczki udzielone klientom (brutto)	48 769 369	48 384 956
- wyceniane indywidualnie	724 319	838 560
- wyceniane portfelowo	48 045 050	47 546 396
Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości	(1 453 046)	(1 364 913)
- utworzony na bazie analizy indywidualnej	(368 712)	(382 036)
- utworzony na bazie analizy kolektywnej	(1 084 334)	(982 877)
Kredyty i pożyczki udzielone klientom (netto):	47 316 323	47 020 043

Nota (12d) Podział portfela kredytów i pożyczek udzielonych klientom według rodzaju klientów

	30.06.2017	31.12.2016
Kredyty i pożyczki udzielone klientom (brutto)	48 769 369	48 384 956
- korporacyjnym	15 369 963	14 300 739
- indywidualnym	33 399 406	34 084 217
Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości	(1 453 046)	(1 364 913)
- utworzony na należności od klientów korporacyjnych	(544 500)	(522 324)
- utworzony na należności od klientów indywidualnych	(908 546)	(842 589)
Kredyty i pożyczki udzielone klientom (netto):	47 316 323	47 020 043

Nota (12e) Zmiana stanu odpisów z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek

	01.01.2017 - 30.06.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Stan na początek okresu	1 364 913	1 460 928
Zmiana w wartości rezerw:	88 133	(96 015)
Odpisy dokonane w okresie	357 522	613 932
Wartości spisane w ciężar odpisów	(28 102)	(63 989)
Odwrócenie odpisów w okresie	(232 145)	(358 671)
Sprzedaż wierzytelności	0	(283 375)
Zmiana z tytułu różnic kursowych	(9 142)	5 994
Inne	0	(9 906)
Stan na koniec okresu:	1 453 046	1 364 913

Nota (13) Inwestycyjne aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

	30.06.2017	31.12.2016
Dłużne papiery wartościowe	17 421 593	17 092 257
Papiery wartościowe Skarbu Państwa	15 790 471	14 289 633
a) bony	441 254	0
b) obligacje	15 349 217	14 289 633
Papiery wartościowe banku centralnego	1 499 750	2 669 700
a) bony	1 499 750	2 669 700
b) obligacje	0	0
Pozostałe papiery wartościowe	131 372	132 924
a) notowane	79 495	79 236
b) nienotowane	51 877	53 688
Udziały i akcje w innych jednostkach	45 423	42 890
Inne instrumenty finansowe	0	200
Razem aktywa finansowe dostępne do sprzedaży:	17 467 016	17 135 347

Nota (14) Odpisy z tytułu utraty wartości wybranych składników aktywów

Odpisy aktualizujące:	inwestycyjne papiery wartościowe	rzeczowe aktywa trwałe	wartości niematerialne	aktywa trwałe do zbycia	inne aktywa
Stan na 01.01.2017	7 142	9 808	3 988	136	7 145
- Utworzenie odpisów	0	358	0	0	1 676
- Odwrócenie odpisów	(662)	(1 412)	0	0	(1 255)
- Wykorzystanie	0	0	0	0	(212)
- Sprzedaż aktywów	0	0	0	0	0
- Inne zmiany	0	0	0	0	0
Stan na 30.06.2017	6 481	8 754	3 988	136	7 354

Odpisy aktualizujące:	inwestycyjne papiery wartościowe	rzeczowe aktywa trwałe	wartości niematerialne	aktywa trwałe do zbycia	inne aktywa
Stan na 01.01.2016	44	17 719	3 988	136	4 843
- Utworzenie odpisów	0	1 054	0	0	4 511
- Odwrócenie odpisów	(62)	(8 300)	0	0	(1 121)
- Wykorzystanie	(10)	0	0	0	(1 088)
- Sprzedaż aktywów	0	(665)	0	0	0
- Inne zmiany	7 169	0	0	0	0
Stan na 31.12.2016	7 142	9 808	3 988	136	7 145

Nota (15) Aktywa / Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

	30.06.2017			31.12.2016		
	Aktywo z tytułu odroczonego podatku	Rezerwa na odroczone podatki dochodowy	Aktywo z tytułu odroczonego podatku, netto	Aktywo z tytułu odroczonego podatku	Rezerwa na odroczone podatki dochodowy	Aktywo z tytułu odroczonego podatku, netto
Różnica pomiędzy amortyzacją podatkową a bilansową	95 687	(5 889)	89 798	87 978	(20 674)	67 304
Wycena bilansowa instrumentów finansowych	86 080	(110 820)	(24 740)	309 598	(320 898)	(11 300)
Niezrealizowane należności/ zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych	19 268	(26 731)	(7 463)	20 583	(33 779)	(13 196)
Odsetki do zapłacenia/otrzymania od lokat i papierów wartościowych	19 657	(35 608)	(15 951)	21 491	(39 390)	(17 899)
Odsetki i dyskonto od kredytów i wierzytelności	15	(25 794)	(25 779)	17	(24 455)	(24 438)
Przychody i koszty rozliczane wg efektywnej stopy procentowej	85 775	(1 392)	84 383	82 216	(1 271)	80 945
Rezerwy na kredyty stanowiące różnice przejściowe	125 046	0	125 046	119 270	0	119 270
Świadczenia pracownicze	13 714	0	13 714	13 774	8	13 782
Rezerwy na koszty	20 238	0	20 238	13 078	0	13 078
Wycena aktywów inwestycyjnych, zabezpieczenia przepływów środków pieniężnych oraz zyski/straty aktuarialne odniesione na kapitał z aktualizacji wyceny	28 782	(5 208)	23 574	43 440	(54)	43 385
Straty podatkowe do odliczenia w przyszłości	289	0	289	121	0	121
Pozostałe	2 048	(1 230)	818	6 252	(3 538)	2 714
Aktywo z tytułu odroczonego podatku, netto	496 599	(212 672)	283 927	717 818	(444 051)	273 767

Nota (16) Zobowiązania wobec banków i innych instytucji monetarnych

	30.06.2017	31.12.2016
W rachunku bieżącym	117 065	115 567
Depozyty terminowe	480 999	256 776
Otrzymane kredyty i pożyczki	805 689	897 532
Odsetki	603	870
Razem:	1 404 356	1 270 745

Nota (17) Zobowiązania wobec klientów wg struktury rodzajowej

	30.06.2017	31.12.2016
Zobowiązania wobec klientów indywidualnych	40 414 346	39 681 704
Rachunki bieżące	24 968 471	23 023 622
Depozyty terminowe	15 291 343	16 502 023
Inne	90 679	84 811
Naliczone odsetki	63 853	71 248
Zobowiązania wobec podmiotów gospodarczych	13 861 725	13 873 616
Rachunki bieżące	5 697 372	5 766 433
Depozyty terminowe	7 908 391	7 839 361
Inne	242 181	253 522
Naliczone odsetki	13 781	14 300
Zobowiązania wobec jednostek budżetowych	2 711 887	2 320 289
Rachunki bieżące	909 671	979 696
Depozyty terminowe	1 756 332	1 311 250
Inne	44 070	27 348
Naliczone odsetki	1 814	1 995
Razem:	56 987 958	55 875 609

Nota (18) Zmiana stanu zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych

	01.01.2017 - 30.06.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Stan na początek okresu	1 313 836	1 134 250
Zwiększenia, z tytułu:	579 777	628 525
- emisja obligacji Banku	299 600	29 726
- emisja obligacji Millennium Leasing	234 500	452 600
- emisja bankowych papierów wartościowych	27 530	112 324
- naliczenie odsetek	18 147	33 875
Zmniejszenia, z tytułu:	(735 189)	(448 939)
- wykup obligacji Banku	(529 081)	(29 450)
- wykup obligacji Millennium Leasing	(121 999)	(251 200)
- wykup bankowych papierów wartościowych	(66 659)	(134 750)
- wypłata odsetek	(17 450)	(33 539)
Stan na koniec okresu	1 158 424	1 313 836

Nota (19) Rezerwy

	01.01.2017 - 30.06.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Rezerwa na zobowiązania pozabilansowe		
Stan na początek okresu	24 633	14 239
Utworzenie rezerw	11 638	15 279
Rozwiązanie rezerw	(13 508)	(4 804)
Różnice kursowe	(69)	(81)
Stan na koniec okresu	22 694	24 633
Rezerwy na roszczenia sporne		
Stan na początek okresu	24 782	16 609
Utworzenie rezerw	5 506	37 287
Rozwiązanie rezerw	(123)	(5 579)
Wykorzystanie rezerw w ciągu okresu	(6 559)	(25 973)
Inne / reklasyfikacja	0	2 438
Stan na koniec okresu	23 606	24 782
Razem:	46 300	49 415

5. ZMIANY W PROCESIE ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

Zarządzanie ryzykiem odgrywa kluczową rolę w strategii zrównoważonego i stabilnego rozwoju Grupy, służąc optymalizacji proporcji pomiędzy ryzykiem i zwrotem w ramach różnych linii biznesowych, jak również utrzymaniu adekwatnego profilu ryzyka w zakresie kapitału i płynności.

W celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem oraz spójnej polityki, Grupa wdrożyła model zarządzania ryzykiem, w którym w sposób zintegrowany zarządzane jest ryzyko kredytowe, rynkowe, płynności oraz operacyjne.

Ryzyko kredytowe

W I półroczu 2017 roku Grupa Banku Millennium, zarówno w segmencie korporacyjnym jak i detalicznym, koncentrowała się na dalszym doskonaleniu polityki kredytowej a także narzędzi i procesów zarządzania ryzykiem kredytowym.

W segmencie korporacyjnym został wdrożony nowy model ratingowy, uwzględniający oprócz danych finansowych oraz jakościowych również dane behawioralne. Grupa koncentrowała się na dostosowaniu polityki i regulacji kredytowych do zmieniających się warunków prawnych (szczególnie w zakresie prawa restrukturyzacyjnego i upadłościowego) oraz na działaniach mających na celu usprawnienie i przyspieszenie procesów kredytowych. Podobnie jak w poprzednich okresach kontynuowano prace nad doskonaleniem narzędzi informatycznych wspierających procesy, w szczególności proces monitorowania oraz rozszerzaniem oferty kredytowej.

W segmencie detalicznym Grupa kontynuowała działania z zakresu optymalizacji metodologii, narzędzi i procesów zarządzania ryzykiem kredytowym.

Bank realizował zmiany do metodologii i procesów w zakresie kredytów konsumpcyjnych wynikających z rozszerzania oferty kredytowej dla nowych grup klientów oraz z realizacji zaleceń Komisji Nadzoru Finansowego w zakresie wdrożenia zasad Rekomendacji T.

Szczególną uwagę skupiono na wdrożeniu zmian w obszarze polityki udzielania kredytów konsumpcyjnych i kredytów hipotecznych. Nowe rozwiązania dotyczyły m. in. zakresu pozyskiwanej informacji i dokumentacji od klientów w procesie udzielania kredytów konsumenckich; zasad przyznawania produktów kredytowych w trybie standardowymi uproszczonym, w szczególności maksymalnych dopuszczalnych okresów kredytowania. W segmencie małych przedsiębiorstw Grupa dokonała przeglądu i modyfikacji zasad procesu odnowień kredytów w rachunku bieżącym.

Wszystkie powyższe zmiany miały na celu usprawnienie procesu kredytowego oraz ujednoczenie zasad dotyczących identyfikacji ryzyka występującego w procesie przyznawania produktów kredytowych klientom segmentu detalicznego.

Zmiany w portfelu kredytowym Grupy w I półroczu 2017 r. przedstawia poniższa tabela:

	30.06.2017		31.12.2016	
	Kredyty i pożyczki dla klientów	Kredyty i pożyczki dla banków	Kredyty i pożyczki dla klientów	Kredyty i pożyczki dla banków
Nieprzeterminowane i bez rozpoznanej utraty wartości	44 991 685	517 562	44 779 120	1 267 811
Przeterminowane(*), bez rozpoznanej utraty wartości	1 564 729	0	1 426 379	0
Łącznie bez rozpoznanej utraty wartości	46 556 414	517 562	46 205 499	1 267 811
Z rozpoznaną utratą wartości	2 212 955	0	2 179 457	0
Razem brutto	48 769 369	517 562	48 384 956	1 267 811
Odpisy z tytułu utraty wartości, łącznie z IBNR	(1 453 046)	0	(1 364 913)	0
Razem netto	47 316 323	517 562	47 020 043	1 267 811
Kredyty z rozpoznaną utratą wartości / kredyty ogółem	4,54%	0,00%	4,50%	0,00%

(*) Należności przeterminowane do 4 dni włącznie są traktowane jako techniczne i nie są wykazywane w tej kategorii.

Ryzyko rynkowe

Główną miarą, stosowaną przez Grupę w celu oceny ryzyk rynkowych jest parametryczny model VaR (wartość narażona na ryzyko) - spodziewana strata, która może powstać na portfelu w określonym czasie (10-dniowy okres utrzymania) oraz z określonym prawdopodobieństwem (99% poziom ufności) z tytułu niekorzystnego ruchu na rynku. Pomiar, monitorowanie oraz raportowanie ryzyka rynkowego odbywa się codziennie, zarówno indywidualnie dla każdego z obszarów odpowiedzialnych za podejmowanie ryzyka i zarządzanie nim, jak i na bazie skonsolidowanej, z uwzględnieniem efektu dywersyfikacji istniejącej pomiędzy poszczególnymi portfelami. Wszystkie ewentualne przekroczenia limitów na ryzyko rynkowe są raportowane i udokumentowane oraz ratyfikowane na odpowiednim poziomie kompetencji.

W I półroczu 2017 roku limity ograniczające ryzyko rynkowe nie uległy zmianie.

Wskaźniki VaR dla Grupy, czyli łącznie dla Księgi Handlowej oraz Księgi Bankowej, pozostawały w analizowanym okresie średnio na poziomie ok. 26,2 mln PLN (8% limitu) oraz ok. 20,0 mln PLN (6% limitu) na koniec czerwca 2017 roku. Ekspozycje na ryzyko rynkowe w ujęciu VaR w Grupie w I półroczu 2017 roku, w podziale na typy ryzyka, przedstawiono w poniżej tabeli (tys. PLN).

Miary VaR dla ryzyka rynkowego

	30.06.2017		VaR (1 półrocze 2017)			31.12.2016	
	Ekspozycja	Wykorzystanie limitu	Średnio	Maksimum	Minimum	Ekspozycja	Wykorzystanie limitu
Ryzyko całkowite	19 987	6%	26 160	48 262	14 249	38 738	12%
Ryzyko ogólne	18 012	6%	24 067	46 229	12 238	36 702	12%
VaR stopy procentowej	18 024	6%	24 076	46 222	12 251	36 692	12%
Ryzyko kursowe	59	0%	186	2 881	12	32	0%
Efekt dywersyfikacji	0,4%					0,1%	
Ryzyko szczególne	1 975	1%	2 093	3 571	1 975	2 036	1%

W I półroczu 2017 roku całkowite limity ryzyka rynkowego w ujęciu VaR nie były przekraczane - zarówno dla całej Grupy, jak i dla Księgi Bankowej i Księgi Handlowej z osobna.

Otwarte pozycje stanowią głównie instrumenty na stopę procentową oraz instrumenty walutowe. Zgodnie ze Strategią Ryzyka przyjętą w Grupie, otwarte pozycje walutowe w Grupie są dozwolone, ale powinny być utrzymywane na niskim poziomie. W tym celu wprowadzono w Grupie system konserwatywnych limitów na otwartą pozycję walutową (zarówno limity w ciągu dnia jak i na zamknięcie), a otwarte pozycje walutowe dozwolone są jedynie w Księdze Handlowej. W I półroczu 2017 roku całkowita pozycja walutowa (w ciągu dnia, jak również na zamknięcie) pozostawała znacznie poniżej obowiązujących limitów maksymalnych.

Oprócz wyżej wspomnianych ograniczeń ryzyka rynkowego, w Grupie obowiązują również limity maksymalnej straty dla portfeli rynków finansowych. Celem jest ograniczenie maksymalnej straty dla działalności handlowej Grupy. W przypadku osiągnięcia limitu dokonuje się przeglądu strategii zarządzania oraz zasadności przyjmowanej pozycji.

W przypadku Księgi Bankowej, głównym składnikiem ryzyka rynkowego jest ryzyko stopy procentowej. W celu zarządzania tym ryzykiem, stosuje się następujące zasady:

- Ryzyko rynkowe wynikające z działalności bankowej jest aktywnie zabezpieczane lub podlega comiesięcznemu transferowi do obszarów, które aktywnie zarządzają ryzykiem rynkowym i podlegają pomiarowi w kategoriach ekspozycji na ryzyko oraz rachunku wyników,
- Bank stosuje naturalne zabezpieczenie pomiędzy kredytami i depozytami, jak również obligacjami o stałej stopie procentowej i instrumentami pochodnymi, do zarządzania ryzykiem stopy procentowej, przy czym głównym celem jest ochrona wyniku odsetkowego netto.

Wahania rynkowych stóp procentowych mają wpływ na wynik odsetkowy netto Grupy, zarówno w krótkim jak i w średnim horyzoncie czasu, wpływając również na jego wartość ekonomiczną w perspektywie długoterminowej. Pomiar obydwu wielkości jest komplementarny w rozumieniu pełnego zakresu ryzyka stopy procentowej w Księdze Bankowej. Z tego względu, obok codziennego pomiaru ryzyka rynkowego metodą wartości zagrożonej, pomiar ryzyka stopy procentowej obejmuje dodatkowo na bazie miesięcznej miary oparte zarówno o zyski, jak i na bazie kwartalnej o wartość ekonomiczną. W związku ze specyfiką polskiego systemu prawnego, oprocentowanie kredytów konsumenckich jest ograniczone z góry oraz od stycznia 2016 roku nie może przekraczać dwukrotności stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego powiększonej o 7 punktów procentowych (Bank dostosował kalkulacje do nowej formuły).

Bank podlega asymetrycznym oddziaływaniom na swój wynik odsetkowy netto w przypadku zmian stóp procentowych. W sytuacji spadku stóp procentowych (włączając stopę referencyjną NBP), wpływ jest negatywny i jest zależny od części portfela kredytów uzależnionych od nowej maksymalnej stopy. Na koniec czerwca 2017 roku wpływ na wynik z tytułu odsetek w horyzoncie następnym 12 miesięcy dla pozycji w Polskich Złotych w Księżce Bankowej w przypadku scenariusza nagłego, równoległego przesunięcia krzywej dochodowości w dół o 100 punktów bazowych był negatywny, niemniej pozostawał w ramach ustalonych wewnętrznie limitów.

Ryzyko płynności

Pomiar, monitorowanie i raportowanie ryzyka płynności odbywa się codziennie z użyciem zarówno miar określonych przez organy nadzorcze jak i wskaźników wewnętrznych, dla których zostały ustalone limity. W I półroczu 2017 Grupa wykazała się dobrą pozycją płynnościową. Wszystkie nadzorcze oraz wewnętrzne wskaźniki płynności pozostawały znacznie powyżej obowiązujących minimalnych limitów.

Zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (CRR), Grupa wyznacza wymóg pokrycia płynności (LCR). Minimalny, nadzorczy poziom wskaźnika LCR w wysokości 80%, który obowiązuje w 2017 roku, został spełniony przez Grupę. LCR dla Grupy osiągnął poziom 147% na koniec czerwca 2017 roku (124% na koniec grudnia 2016 roku). Wzrost poziomu LCR związany był głównie ze szczególnymi zasadami kalkulacji dodatkowych odpływów odpowiadającym potrzebom w zakresie zabezpieczenia, które wynikałyby z wpływu scenariusza niekorzystnych warunków rynkowych na operacje instytucji w ramach transakcji na instrumentach pochodnych. W I kwartale 2017 ten dodatkowy odpływ znacząco spadł, powodując natychmiastowy wzrost wskaźnika LCR (maksymalna zmiana w poziomie depozytów zabezpieczających zaobserwowana dotychczas w styczniu 2015 r. nie jest już wiążąca przy wyznaczaniu wskaźnika). Wskaźnik ten jest wyznaczany codziennie i raportowany w okresach miesięcznych do NBP od marca 2014 roku. Wewnętrznie wskaźnik LCR szacowany jest codziennie i raportowany z pozostałymi wewnętrznymi miarami płynności do obszarów odpowiedzialnych za zarządzanie i kontrolę ryzyka płynności w Grupie na bazie dziennej.

W I półroczu 2017 roku Grupa konsekwentnie utrzymywała wskaźnik kredyty/depozyty na poziomie znacznie poniżej 100%. Wskaźnik ten, z uwzględnieniem emisji własnych dla Klientów detalicznych oraz transakcji z przyrzeczeniem odkupu z Klientami, wynosił 82% na koniec czerwca 2017 roku (84% na koniec grudnia 2016). Grupa kontynuowała politykę inwestowania nadwyżki płynności głównie w portfel aktywów płynnych, w szczególności w polskie papiery wartościowe o niskim ryzyku szczególnym (Polskie, skarbowe papiery wartościowe, bony skarbowe i pieniężne NBP), których udział w portfelu papierów wartościowych ogółem wynosił na koniec czerwca 2017 roku ok. 99%. W ciągu 2017 roku, portfel ten nieznacznie wzrósł z 17,3 miliardów na koniec grudnia 2016 roku (25% aktywów ogółem) do 17,7 miliardów PLN na koniec czerwca 2017 roku (25% aktywów ogółem). Aktywa te charakteryzują się wysokim poziomem płynności oraz mogą być w łatwy sposób wykorzystane jako zabezpieczenie bądź sprzedane bez znacznej utraty ich wartości. Portfel ten, uzupełniony gotówką oraz ekspozycjami wobec Narodowego Banku Polskiego, traktowany jako zapas płynności Grupy, który pozwoli przetrwać ewentualne sytuacje kryzysowe.

Głównym źródłem finansowania pozostaje baza depozytowa, czyli duże, zdywersyfikowane oraz stabilne środki pochodzące od klientów detalicznych i korporacyjnych oraz od sektora publicznego. Baza depozytowa uzupełniona jest o depozyty instytucji finansowych oraz inne operacje rynku pieniężnego. Źródłem finansowania średnioterminowego pozostają również pożyczki średnioterminowe, dług podporządkowany oraz emisja obligacji własnych.

Poziom koncentracji depozytów jest monitorowany na bieżąco i nie miał negatywnego wpływu na stabilność bazy depozytowej w I półroczu 2017 roku. W przypadku znacznego wzrostu udziału największych deponentów w bazie depozytowej, dodatkowe środki pozyskane od tych deponentów nie są traktowane jako stabilne. Co więcej, w celu zabezpieczenia przed fluktuacjami bazy depozytowej, Grupa utrzymuje rezerwę płynnych aktywów w postaci portfela papierów wartościowych jak opisano powyżej.

Grupa zapewnia płynność w walutach obcych poprzez pożyczki bilateralne denominowane w walucie obcej, dług podporządkowany oraz transakcje swapów walutowych jak i procentowo-walutowych. Portfel swapów jest zdywersyfikowany w zakresie kontrahentów oraz terminów zapadalności. Z większością kontrahentów, Bank ma podpisane aneksy do umów ramowych, regulujące kwestie zabezpieczeń (ang. Credit Support Annex, CSA). W związku z tym, w przypadku niekorzystnych zmian kursów (deprecjacja PLN), Bank zobligowany jest do złożenia depozytu w celu zabezpieczenia rozliczenia instrumentów pochodnych w przyszłości, a w przypadku korzystnych zmian kursów (aprecjacja PLN) Bank otrzymuje depozyt zabezpieczający od kontrahenta.

Grupa uwzględnia możliwość niekorzystnej zmiany kursu walut obcych, (w szczególności CHF i EUR powodującej zwiększenie potrzeb płynnościowych), analizuje jej wpływ na ryzyko płynności i uwzględnia to ryzyko w swoich planach płynnościowych.

Testy warunków skrajnych w zakresie płynności strukturalnej przeprowadza się przynajmniej raz na kwartał, aby zrozumieć profil ryzyka płynności Banku, upewnić się, że Grupa potrafi wypełnić swoje zobowiązania na wypadek kryzysu płynności oraz przyczynić się do przygotowania planu awaryjnego w zakresie płynności i decyzji zarządczych.

Grupa dysponuje również procedurami awaryjnymi dla sytuacji zwiększonego ryzyka płynności - Plan Awaryjny Płynności, który podlega aktualizacji oraz testowaniu przynajmniej raz w roku celem zagwarantowania, że jest on operacyjnie stabilny.

W celu dalszej poprawy jakości sporządzanych testów warunków skrajnych w obszarze płynności jak i zapewnienia ich spójności ze scenariuszami awaryjnego planu płynności, w I półroczu założenia do testów warunków skrajnych jak i wskaźniki wczesnego ostrzegania określone w Awaryjnym Planie Płynności zostały zweryfikowane.

Ryzyko operacyjne

Pierwsze półrocze 2017 roku było kolejnym okresem funkcjonowania rozwiązań, wdrożonych w celu sprawnego zarządzania ryzykiem operacyjnym, zgodnych z przepisami prawa i najlepszymi praktykami przyjętymi w tym zakresie przez krajowe i międzynarodowe instytucje finansowe.

Wdrożony przez Grupę model zarządzania ryzykiem operacyjnym podlega regularnym przeglądom i akceptacji na poziomie Zarządu Banku.

Zgodnie z przyjętym rozwiązaniem, zarządzanie ryzykiem jest procesem ciągłego doskonalenia w zakresie identyfikacji, oceny, monitorowania, kontroli/ograniczania i raportowania poprzez wzajemnie uzupełniające się działania, co skutecznie przekłada się na realne zmniejszenie poziomu ryzyka operacyjnego w realizacji zadań biznesowych.

W pierwszej połowie 2017 roku zarejestrowany poziom strat ryzyka operacyjnego był znacznie niższy od zarejestrowanego w analogicznym okresie roku ubiegłego a jego wysokość jest akceptowalna.

Zarządzanie kapitałowe

Zarządzanie kapitałowe w Grupie składa się z poniższych podprocesów:

- zarządzanie adekwatnością kapitałową,
- alokacja kapitału.

Celem zarządzania adekwatnością kapitałową jest zapewnienie wypłacalności Grupy w warunkach normalnych i skrajnych (ekonomiczna adekwatność kapitałowa) oraz spełnienie wymagań zewnętrznych (regulacyjna adekwatność kapitałowa).

Zarządzanie adekwatnością kapitałową opiera się na:

- pomiarze i monitorowaniu wartości wymogów kapitałowych na pokrycie ryzyka oraz kapitału ekonomicznego - w tym także w warunkach skrajnych;
- pomiarze i monitorowaniu współczynnika wypłacalności, wskaźnika kapitału Tier 1 oraz wskaźnika kapitału podstawowego Tier 1;
- pomiarze i monitorowaniu bufora kapitału ekonomicznego oraz bufora kapitału ekonomicznego w warunkach skrajnych;
- monitorowaniu wysokości, struktury i jakości funduszy własnych, w celu wsparcia rozwoju działalności biznesowej, spełnienia rekomendacji organów nadzorczych oraz oczekiwań innych podmiotów (właściciele, deponenci, agencje ratingowe);
- inicjowaniu działań zarządczych, zmierzających do podniesienia wysokości i/lub poprawy jakości funduszy własnych i/lub zmian poziomu ryzyka w działalności (kontrola adekwatności kapitałowej).

Celem alokacji kapitału jest kreowanie wartości dla właścicieli poprzez maksymalizację zwrotu z prowadzonej działalności obciążonej ryzykiem, biorąc pod uwagę ustalony apetyt na ryzyko.

W procesie zarządzania kapitałowego Grupa uważa za niezbędne spełnienie określonych zaleceń i oczekiwań Organów Nadzoru co do współczynników kapitałowych:

- minimalny oczekiwany przez KNF poziom bazowy: łącznego współczynnika kapitałowego (TCR) 12% i współczynnika Tier 1: 9%;
- Bufor zabezpieczający - w wysokości 1,25 p.p. sumy aktywów ważonych ryzykiem dla wszystkich banków polskich, obowiązujący od początku 2016 roku;
- Dodatkowy bufor kapitałowy w celu zabezpieczenia ryzyka wynikającego z walutowych kredytów hipotecznych dla gospodarstw domowych (Bufor BION) - na poziomie 3,09 p.p. (Bank) i 3,05 p.p. (Grupa), który powinien składać się co najmniej w 75% z kapitału Tier I (co odpowiada 2,32 p.p. dla Banku i 2,29 p.p. dla Grupy) oraz co najmniej w 56% z kapitału podstawowego Tier I (co odpowiada 1,73 p.p. dla Banku i 1,71 p.p. dla Grupy). Zalecenia te zostały wydane w październiku i grudniu 2016 roku i zastąpiły poprzednie tego rodzaju zalecenie wydane w 2015 roku;
- Bufor innej instytucji o znaczeniu systemowym - w wysokości 0,25 p.p. sumy aktywów ważonych ryzykiem, będący konsekwencją zidentyfikowania Banku jako innej instytucji o znaczeniu systemowym. Decyzja ta została wydana w październiku 2016 r.

W następstwie powyższych decyzji, zaleceń i oczekiwań, Grupa powinna utrzymywać według stanu na 30.06.2017 r. następujące poziomy minimalne współczynniki kapitałowych:

- Współczynnik kapitału Tier 1 (T1) = $9+1,25+2,29+0,25 = 12,79\%$ (wielkość dla Banku to 12,82%)
- Łączny współczynnik kapitałowy (TCR) = $12+1,25+3,05+0,25 = 16,55\%$ (dla Banku 16,59%).

Zarówno Grupa jak i Bank spełniają nowe regulacyjne limity kapitałowe. Łączny współczynnik kapitałowy ukształtował się na poziomie 18,05% (dla Grupy) oraz 17,82% (dla Banku), podczas gdy współczynnik kapitału Tier1 odpowiednio 18,01% i 17,78%. Wyłacalność Grupy jest oceniana jako satysfakcjonująca, zarówno w obszarze ekonomicznej, jak i regulacyjnej adekwatności kapitałowej.

Fundusze własne składają się głównie z wysokiej jakości kapitału podstawowego (Common Equity Tier1). Wyliczając wymogi kapitałowe, Grupa używa metody wewnętrznych ratingów (IRB) dla obliczenia wymogów kapitałowych na ryzyko kredytowe dla detalicznych kredytów zabezpieczonych na nieruchomościach mieszkalnych oraz kredytowych ekspozycji odnawialnych. Grupa kontynuuje działania mające na celu uzyskanie zgody Organów Nadzoru na stosowanie metody IRB dla pozostałych kredytów detalicznych oraz kredytów dla przedsiębiorstw. Wymogi kapitałowe na ryzyko rynkowe i operacyjne są wyliczane zgodnie z metodami standardowymi.

Bank otrzymał w lipcu 2017 r. zezwolenie Organów Nadzoru (Europejski Bank Centralny we Współpracy z KNF) na zastosowanie istotnych zmian w stosowanych modelach IRB (modele LGD) i zniesienie ograniczenia nadzorczego („Supervisory Floor”)¹. Decyzja ta wywiera pozytywny wpływ na adekwatność kapitałową - wstępne szacunki wskazują wzrost wskaźników kapitałowych o ok. 2,9 p.p. od lipca 2017 roku. Z drugiej strony, Bank spodziewa się zmiany Bufora BION przez KNF w IV kwartale 2017, co może spowodować zmianę poziomu minimalnych wymaganych współczynników kapitałowych.

Dane w zakresie adekwatności kapitałowej (wymogi w zakresie funduszy własnych oraz regulacyjne współczynniki kapitałowe) przedstawia poniższe zestawienie.

Grupa Banku Millennium - adekwatność kapitałowa (w PLN mln)	30.06.2017	31.12.2016
	IRB z ograniczeniem ¹⁾	IRB z ograniczeniem ¹⁾
Aktywa ważone ryzykiem	36 978,8	36 730,6
Wymogi w zakresie funduszy własnych, w tym:	2 958,3	2 938,4
- z tytułu ryzyka kredytowego i kredytowego kontrahenta	2 636,6	2 621,8
- z tytułu ryzyka rynkowego	22,2	23,4
- z tytułu ryzyka operacyjnego	293,4	279,0
- z tytułu korekty wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego	6,1	14,3
Fundusze własne w tym:	6 674,6	6 390,7
Kapitał podstawowy Tier 1, w tym:	6 659,6	6 356,8
- opłacone instrumenty kapitałowe	1 213,1	1 213,1
- ažio	1 147,5	1 147,5
- uznana część zysku bieżącego	0,0	430,9
- pozostały zysk niepodzielony	4 765,5	4 064,4
- uznana część kapitału z aktualizacji wyceny	16,6	(41,4)
- korekty regulacyjne	(483,1)	(457,7)
Kapitał Tier II, w tym:	15,0	33,9
- pożyczka podporządkowana	60,0	128,7
- korekty regulacyjne	(45,0)	(94,8)
Współczynnik kapitałowy (TCR)	18,05%	17,40%
Współczynnik kapitału podstawowego Tier 1 (Wsp. CET1) ²⁾	18,01%	17,31%

1) Aktywa ważone ryzykiem i wymogi w zakresie funduszy własnych wyliczone z zastosowaniem ograniczenia (flooru nadzorczego) 70%.

2) Współczynnik kapitału podstawowego Tier 1 jest równy współczynnikowi kapitału Tier 1.

¹ Wymogi w zakresie funduszy własnych dla portfeli objętych decyzją IRB (portfele RRE oraz QRRE) musiały być utrzymane na poziomie nie niższym niż 70% wymogów kapitałowych wyliczonych metodą standardową.

6. SEGMENTY OPERACYJNE

Informacja o segmentach operacyjnych została sporządzona w oparciu o strukturę raportowania na bazie której Zarząd Banku dokonuje oceny wyników i zarządza zasobami segmentów. Grupa nie stosuje dodatkowego podziału działalności na obszary geograficzne z uwagi na nieistotną skalę działalności prowadzonej poza Polską, w efekcie taki uzupełniający podział nie jest prezentowany.

Działalność Grupy prowadzona jest w oparciu o zróżnicowane linie biznesowe, oferujące określone produkty i usługi skierowane do poniższych segmentów rynku:

Segment Klientów Detalicznych

Segment Klientów Detalicznych obejmuje działalność skierowaną na Klientów masowych, Klientów zamożnych, małe przedsiębiorstwa i przedsiębiorców indywidualnych.

Działalność powyższych linii biznesowych rozwijana jest przy wykorzystaniu pełnej oferty produktów i usług bankowych oraz sprzedaży wyspecjalizowanych produktów oferowanych przez jednostki zależne Grupy. W obszarze produktów kredytowych głównymi produktami są kredyty hipoteczne, kredyty konsumenckie, kredyty rewalwingowe w kartach kredytowych i produkty leasingowe dla małych przedsiębiorstw. Do głównych funduszy klientów zaliczają się natomiast: rachunki bieżące, depozyty terminowe, fundusze inwestycyjne i produkty strukturyzowane. Dodatkowo oferta obejmuje produkty ubezpieczeniowe, głównie w powiązaniu z kredytami i kartami kredytowymi, jak i wyspecjalizowane produkty oszczędnościowe. Oferta produktowa dla klientów zamożnych została wzbogacona o wyselekcjonowane fundusze inwestycyjne innych pośredników finansowych, fundusze zagraniczne oraz obligacje strukturyzowane wyemitowane przez Bank.

Segment Klientów Korporacyjnych

Segment Klientów Korporacyjnych opiera się na działalności skierowanej do Średnich i Dużych Przedsiębiorstw. Oferta skierowana jest odpowiednio również do Klientów z sektora budżetowego oraz Podmiotów Publicznych.

Działania biznesowe w segmencie Klientów Korporacyjnych prowadzone są przy wykorzystaniu wysokiej jakości oferty typowych produktów bankowych (kredyty na działalność bieżącą, kredyty inwestycyjne, rachunki bieżące, depozyty terminowe) uzupełnionych o ofertę produktów w zakresie zarządzania gotówką, produktów Departamentu Skarbu, w tym instrumentów pochodnych oraz usług leasingowych i faktoringowych.

Bankowość Skarbcowa, ALM (zarządzanie aktywami i pasywami) i Inne

Segment ten obejmuje aktywność Grupy zaangażowaną w inwestycje przeprowadzane na rachunek Banku, działalność maklerską, operacje na rynku międzybankowym, zaangażowanie w dłużne papiery wartościowe, które nie są przypisane innym segmentom.

W segmencie tym znajdują się pozostałe aktywa i pozostałe pasywa, aktywa i pasywa związane z instrumentami pochodnymi zabezpieczającymi, zobowiązania z tytułu zewnętrznego finansowania Grupy oraz aktywa z tytułu podatku odroczonego nieprzypisane do żadnego segmentu.

Obciążenie z tytułu podatku dochodowego oraz podatku bankowego zostało zaprezentowane tylko na poziomie Grupy.

Dla każdego segmentu określany jest wynik przed opodatkowaniem, który obejmuje:

- wynik z tytułu odsetek obliczany na bazie odsetek zewnętrznych aktywów pracujących i pasywów segmentu oraz alokowanych aktywów i pasywów, generujących wewnętrzny przychód lub koszt z tytułu odsetek. Przychody i koszty wewnętrzne wyliczone są w oparciu o rynkowe stopy procentowe z zastosowaniem wewnętrznych metod wyceny;
- wynik z tytułu prowizji;
- pozostałe przychody z operacji finansowych oraz pozycji wymiany jak: przychody z tytułu dywidend, wynik na działalności inwestycyjnej i handlowej, wynik z pozycji wymiany oraz wynik z pozostałych instrumentów finansowych;
- pozostałe przychody i koszty operacyjne;
- koszty z tytułu utraty wartości aktywów finansowych i niefinansowych;
- udział segmentu w kosztach operacyjnych w tym kosztach osobowych i administracyjnych;
- udział segmentu w kosztach amortyzacji.

Aktywami i pasywami segmentów komercyjnych są operacyjne aktywa i pasywa wykorzystywane przez segment w jego działalności operacyjnej, zaalokowane w oparciu o przesłanki biznesowe. Różnica między aktywami i pasywami operacyjnymi pokryta jest przez aktywa/pasywa rynku pieniężnego oraz dłużne papiery wartościowe. Aktywami i pasywami segmentu Skarb, ALM i Inne są aktywa/pasywa rynku pieniężnego i dłużne papiery wartościowe pozostałe po zalokowaniu do segmentów komercyjnych.

Zgodnie z Zaleceniem P, Grupa od stycznia 2016 r. alokuje premię za płynność do poszczególnych segmentów operacyjnych.

W 2017 roku została ujęta korekta sposobu alokacji wyniku z tytułu odsetek do poszczególnych segmentów. Wyniki segmentów za 2016 r. zostały przeliczone w celu zachowania porównywalności.

Rachunek zysków i strat za okres 1.01.2017 - 30.06.2017

w tysiącach zł	Bankowość Detaliczna	Bankowość Korporacyjna	Skarb, ALM i Inne	Razem Grupa
Wynik z tytułu odsetek	542 457	130 860	140 940	814 257
Wynik z tytułu prowizji	247 582	77 582	3 471	328 635
Dywidendy, pozostałe przychody z operacji finansowych oraz pozycji wymiany	33 529	32 909	40 519	106 957
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	(34 216)	(17 791)	13 497	(38 510)
Przychody operacyjne razem	789 352	223 560	198 427	1 211 339
Koszty osobowe	(213 235)	(67 205)	(14 514)	(294 954)
Koszty administracyjne	(195 889)	(30 459)	(13 067)	(239 415)
Amortyzacja	(22 219)	(4 041)	(599)	(26 859)
Koszty operacyjne razem	(431 343)	(101 705)	(28 180)	(561 228)
Koszty z tytułu utraty wartości aktywów	(79 591)	(42 690)	(420)	(122 701)
Wynik operacyjny razem	278 418	79 165	169 827	527 410
Udział w zyskach jednostek podporządkowanych	0	0	0	0
Podatek bankowy				(93 680)
Wynik finansowy przed opodatkowaniem podatkiem dochodowym				433 730
Podatek dochodowy				(119 634)
Wynik finansowy po opodatkowaniu				314 096

Pozycje bilansowe wg stanu na 30.06.2017

w tysiącach zł	Bankowość Detaliczna	Bankowość Korporacyjna	Skarb, ALM i Inne	Razem Grupa
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	33 788 685	13 527 638	0	47 316 323
Zobowiązania wobec klientów	42 839 387	14 024 040	124 531	56 987 958

Rachunek zysków i strat za okres 1.01.2016 - 30.06.2016

w tysiącach zł	Bankowość Detaliczna	Bankowość Korporacyjna	Skarb, ALM i Inne	Razem Grupa
Wynik z tytułu odsetek	488 527	115 878	129 288	733 693
Wynik z tytułu prowizji	197 470	74 331	2 335	274 136
Dywidendy, pozostałe przychody z operacji finansowych oraz pozycji wymiany	32 654	33 510	320 089	386 253
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	(11 482)	(3 582)	(59 005)	(74 069)
Przychody operacyjne razem	707 169	220 137	392 707	1 320 013
Koszty osobowe	(200 080)	(64 501)	(13 333)	(277 914)
Koszty administracyjne	(192 630)	(40 786)	(13 111)	(246 527)
Amortyzacja	(23 727)	(4 118)	(500)	(28 345)
Koszty operacyjne razem	(416 437)	(109 405)	(26 944)	(552 786)
Koszty z tytułu utraty wartości aktywów	(95 526)	(9 267)	(1 279)	(106 072)
Wynik operacyjny razem	195 206	101 465	364 484	661 155
Udział w zyskach jednostek podporządkowanych	0	0	0	0
Podatek bankowy				(80 536)
Wynik finansowy przed opodatkowaniem podatkiem dochodowym				580 619
Podatek dochodowy				(149 670)
Wynik finansowy po opodatkowaniu				430 949

Pozycje bilansowe wg stanu na 31.12.2016

w tysiącach zł	Bankowość Detaliczna	Bankowość Korporacyjna	Skarb, ALM i Inne	Razem Grupa
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	34 432 196	12 587 847	0	47 020 043
Zobowiązania wobec klientów	41 858 722	13 899 932	116 955	55 875 609

7. OPIS TRANSAKCJI Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI

Wszelkie transakcje dokonane z podmiotami powiązаныmi w okresie I półrocza 2017 r. wynikały z bieżącej działalności.

Poza transakcjami opisanymi w niniejszym rozdziale, we wskazanym okresie ani Bank Millennium S.A., ani jednostki zależne od Banku Millennium S.A. nie dokonały innych transakcji z podmiotami powiązаныmi, które pojedynczo lub łącznie były istotne i zostały zawarte na warunkach istotnie odbiegających od warunków rynkowych.

7.1. Transakcje z grupą podmiotu dominującego

Poniżej przedstawiono kwoty transakcji z grupą podmiotu dominującego (jednostka dominująca najwyższego szczebla) w stosunku do Banku - Banco Comercial Portugues (transakcje te wynikają w głównej mierze z działalności o charakterze bankowym).

	Z podmiotem dominującym		Z innymi jednostkami z grupy podmiotu dominującego	
	30.06.2017	31.12.2016	30.06.2017	31.12.2016
AKTYWA				
Kredyty i pożyczki udzielone innym bankom - rachunki i depozyty	291	625	0	0
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)	0	0	0	0
Instrumenty pochodne zabezpieczające	0	0	0	0
Pozostałe aktywa	0	0	0	0
ZOBOWIĄZANIA				
Zobowiązania wobec banków	141	913	115 949	123 466
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	0	0	0	0
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)	0	109	0	0
Instrumenty pochodne zabezpieczające	0	0	0	0
Pozostałe zobowiązania	13	0	31	0

	Z podmiotem dominującym		Z innymi jednostkami z grupy podmiotu dominującego	
	1.01.2017 - 30.06.2017	1.01.2016 - 30.06.2016	1.01.2017 - 30.06.2017	1.01.2016 - 30.06.2016
PRZYCHODY Z TYTUŁU:				
Odsetek	5	(10)	0	0
Prowizji	71	68	0	0
Instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej	0	0	0	0
KOSZTY Z TYTUŁU:				
Odsetek	0	420	(146)	(154)
Prowizji	0	0	0	0
Instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej	0	1	0	0
Pozostałe operacyjne netto	9	31	0	0
Działania	79	81	194	907

	Z podmiotem dominującym		Z innymi jednostkami z grupy podmiotu dominującego	
	30.06.2017	31.12.2016	30.06.2017	31.12.2016
Zobowiązania warunkowe	102 173	102 183	0	0
- udzielone	100 345	100 345	0	0
- otrzymane	1 828	1 838	0	0
Instrumenty pochodne (wartość nominalna)	0	99 891	0	0

7.2. Transakcje z osobami zarządzającymi i nadzorującymi Bank

Dane wg stanu na dzień 30.06.2017 r.:

	Osoby Zarządzające	Osoby Nadzorujące
Limity zadłużenia ogółem (w tys. PLN),	196,0	138,0
- w tym limit niewykorzystany (w tys. PLN),	153,8	137,5
Udzielone pożyczki i kredyty hipoteczne	-	-
Czynne gwarancje	-	-

Grupa świadczy na rzecz członków Zarządu i członków Rady Nadzorczej oraz ich osób bliskich standardowe usługi finansowe obejmujące, m.in., prowadzenie rachunków bankowych, przyjmowanie depozytów czy sprzedaż instrumentów finansowych. Zdaniem Banku, transakcje te są zawierane na warunkach rynkowych. Zgodnie z przyjętymi w Banku zasadami polityki kredytowej, transakcje mające charakter kredytu terminowego opisane w niniejszym punkcie posiadają stosowne zabezpieczenia służące ograniczeniu ryzyka kredytowego.

Dane o zaangażowaniu w podmioty powiązane personalnie, wg stanu na 30.06.2017 r.:

Podmiot	Udzielone kredyty	Udzielone gwarancje	Otwarte linie kredytowe	Powiązanie
Klient nr 1	26	2 000	154	Personalne z Osobą Nadzorującą

Dane wg stanu na dzień 31.12.2016 r.:

	Osoby Zarządzające	Osoby Nadzorujące
Limity zadłużenia ogółem,	196,0	208,0
- w tym limit niewykorzystany	162,2	196,5
Udzielone pożyczki i kredyty hipoteczne	-	-
Czynne gwarancje	-	-

Dane o zaangażowaniu w podmioty powiązane personalnie, wg stanu na 31.12.2016 r.:

Podmiot	Udzielone kredyty	Udzielone gwarancje	Otwarte linie kredytowe	Powiązanie
Klient nr 1	35	2 000	132	Personalne z Osobą Nadzorującą

7.3. Informacje o wynagrodzeniach i korzyściach osób nadzorujących i zarządzających Bankiem

Koszty wynagrodzeń (w tym utworzonych rezerw) i korzyści poniesionych przez Bank na rzecz osób zarządzających wyniosły (w tys. zł):

Okres	Krótkoterminowe wynagrodzenia	Korzyści	RAZEM
1.01-30.06.2017	8 936	996	9 932
1.01-30.06.2016	6 796	666	7 462

Korzyści stanowią głównie koszty akomodacji zagranicznych Członków Zarządu.

Wynagrodzenie Członków Rady Nadzorczej Banku (dane w tys. zł):

Okres	Krótkoterminowe wynagrodzenia i korzyści
1.01-30.06.2017	941
1.01-30.06.2016	1 096

7.4. Stan akcji Banku posiadanych przez osoby zarządzające i nadzorujące Bank

Imię i nazwisko	Funkcja	Ilość akcji na dzień przekazania raportu za I półrocze 2017	Ilość akcji zgodnie z treścią raportu rocznego za rok 2016
Joao Nuno Lima Bras Jorge	Prezes Zarządu	111 000	111 000
Fernando Maria Cardoso Rodrigues Bicho	Wiceprezes Zarządu	0	0
Wojciech Haase	Członek Zarządu	7 494	7 494
Andrzej Gliński	Członek Zarządu	0	0
Maria Jose Henriques Barreto De Matos De Campos	Członek Zarządu	0	0
Wojciech Rybak	Członek Zarządu	0	0
Bogustaw Kott	Przewodniczący Rady Nadzorczej	2 187 118	4 465 791
Nuno Manuel da Silva Amado	Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej	0	0
Dariusz Rosati	Wiceprzewodniczący i Sekretarz Rady Nadzorczej	0	0
Julianna Boniuk-Gorzelańczyk	Członek Rady Nadzorczej	492 248	492 248
Miguel de Campos Pereira de Bragança	Członek Rady Nadzorczej	0	0
Agnieszka Hryniewicz-Bieniek	Członek Rady Nadzorczej	0	0
Anna Jakubowski	Członek Rady Nadzorczej	0	0
Grzegorz Jędryś	Członek Rady Nadzorczej	0	0
Andrzej Koźmiński	Członek Rady Nadzorczej	0	0
Miguel Maya Dias Pinheiro	Członek Rady Nadzorczej	0	0
Rui Manuel da Silva Teixeira	Członek Rady Nadzorczej	0	0

8. WARTOŚĆ GODZIWA

Najlepszym odzwierciedleniem wartości godziwej instrumentów finansowych jest ich wartość rynkowa, która jest możliwa do otrzymania w przypadku sprzedaży aktywa lub do zapłaty w przypadku transferu zobowiązania w korzystnej dla obu stron transakcji rynkowej (cena wyjścia). W przypadku wielu produktów i transakcji, dla których wartość rynkowa wzięta bezpośrednio z kwotowań aktywnego rynku (marking-to-market) nie jest dostępna, wartość godziwa musi być szacowana za pomocą wewnętrznych modeli opartych na dyskontowaniu przepływów finansowych (marking-to-model). Przepływy finansowe dla różnych instrumentów są wyznaczone zgodnie z ich indywidualną charakterystyką, a czynniki dyskontujące uwzględniają zmiany w czasie zarówno rynkowych stóp procentowych, jak i marż.

Zgodnie z MSSF 13 „Wycena wartości godziwej” Grupa stosuje techniki wyceny, które są odpowiednie do okoliczności i w przypadku których są dostępne dostateczne dane do wyceny wartości godziwej, przy maksymalnym wykorzystaniu odpowiednich obserwowalnych danych wejściowych i minimalnym wykorzystaniu nieobserwowalnych danych wejściowych, a mianowicie:

- 1 - wycena oparta o dane w pełni obserwowalne (kwotowania aktywnego rynku);
- 2 - modele wyceny wykorzystujące informacje niestanowiące danych z poziomu 1, ale obserwowalne bezpośrednio lub pośrednio;
- 3 - modele wyceny wykorzystujące dane nieobserwowalne (niepochodzące z aktywnego rynku).

Techniki wyceny przyjęte do ustalenia wartości godziwej są stosowane w sposób ciągły. Zmiana techniki wyceny skutkująca przeniesieniem pomiędzy powyższymi metodami następuje, gdy:

- transfer z metody 1 do 2 ma miejsce, gdy dla instrumentów finansowych wycenianych według metody 1 na dany dzień bilansowy nie są dostępne kwotowania aktywnego rynku (a uprzednio były);
- transfer z metody 2 do 3 ma miejsce, gdy dla instrumentów finansowych wycenianych według metody 2 na dany dzień bilansowy uwzględniany w wycenie udział parametrów nie pochodzących z rynku stał się istotny (a uprzednio był nieistotny).

8.1. Instrumenty finansowe nie ujmowane w bilansie według wartości godziwej

Wszystkie modelowe oszacowania zawierają pewną dozę arbitralności i dlatego odzwierciedlają wyłącznie wartość instrumentów, dla których zostały stworzone. W tych warunkach prezentowane wartości różnic między wartościami godziwymi i bilansowymi nie mogą być rozumiane jako korekty wartości ekonomicznej Grupy. Wartość godziwa tych instrumentów jest wyznaczana wyłącznie w celu wypełnienia wymogów prezentacyjnych określonych przez MSSF 13.

Główne założenia i metody zastosowane do oszacowania wartości godziwej aktywów i pasywów Grupy są następujące:

Należności i zobowiązania wobec banków

Wartość godziwa tych instrumentów finansowych została wyznaczona poprzez zdyskontowanie bieżącymi stopami przyszłych przepływów kapitałowych i odsetkowych przy założeniu ich wystąpienia w terminach kontraktowych.

Kredyty i pożyczki udzielone Klientom

Wartość godziwa instrumentów tego rodzaju bez określonego harmonogramu spłat, ze względu na ich krótkoterminowy charakter oraz stabilną w czasie politykę Grupy w odniesieniu do tego portfela, jest zbliżona do wartości bilansowej.

Dla zmiennie-procentowych produktów leasingowych wartość godziwą oszacowano poprzez skorygowanie wartości bilansowej o zdyskontowane przepływy wynikające z różnicy marż.

Wartość godziwa instrumentów o określonym terminie zapadalności została oszacowana poprzez zdyskontowanie związanych z nimi przepływów finansowych w terminach i na warunkach wynikających z umów przy zastosowaniu bieżących stóp zero kuponowych oraz marż na ryzyko kredytowe.

W przypadku kredytów mieszkaniowych, ze względu na ich długoterminowy charakter, do oszacowania przyszłych przepływów finansowych dodatkowo zostały uwzględnione: efekt wcześniejszej spłaty oraz ryzyko płynności w walutach obcych. Zastosowana metoda wyceny kredytów hipotecznych nie uwzględnia ryzyka regulacyjnego związanego z ewentualnym przewalutowaniem lub innymi rozwiązaniami legislacyjnymi, które zostały opisane w Rozdziale 10.7. „Proponowane regulacje dotyczące kredytów walutowych”.

Zobowiązania wobec klientów

Wartość godziwa tego rodzaju instrumentów bez terminu wymagalności lub o terminie wymagalności do 30 dni została uznana przez Grupę za zbliżoną do wartości bilansowej.

Wartość godziwa instrumentów o terminie wymagalności ponad 30 dni została wyznaczona poprzez zdyskontowanie bieżącymi stopami (włączając bieżące średnie marże wg głównych walut i przedziałów czasowych) przyszłych przepływów kapitałowych i odsetkowych (włączając pierwotne średnie marże wg głównych walut i przedziałów czasowych) w terminach kontraktowych.

Zobowiązania z tytułu emisji strukturyzowanych dłużnych papierów wartościowych

Zobowiązania z tytułu emisji strukturyzowanych dłużnych papierów wartościowych - bankowe papiery wartościowe (BPW), wyceniane są do wartości godziwej zgodnie z opracowanym przez Bank modelem. W modelu tym obliczana jest cena obligacji zerokuponowej, która następnie powiększana jest o cenę opcji stanowiącej podstawę strategii wbudowanej w daną obligację strukturyzowaną.

Wartość godziwą dla pozostałych zobowiązań z tytułu emisji papierów dłużnych wyemitowanych przez Bank (obligacje (BKMO)) oszacowano na podstawie oczekiwanych przepływów pieniężnych przy zastosowaniu bieżących stóp procentowych uwzględniając wysokość marży na ryzyko kredytowe. Bieżący poziom marż został wyznaczony na podstawie ostatnio zawartych transakcji o podobnym ryzyku kredytowym.

Zobowiązania podporządkowane i pożyczki średnioterminowe

Wartość godziwa tego rodzaju instrumentów finansowych została oszacowana na podstawie modelu stosowanego do wyznaczania wartości rynkowej obligacji o zmiennym oprocentowaniu przy bieżącym poziomie stóp rynkowych i historycznej marży na ryzyko kredytowe. Podobnie jak w przypadku portfela kredytowego Bank uwzględnia poziom marży pierwotnej jako składnika kosztu finansowania średnioterminowego pozyskanego w przeszłości w relacji do bieżącego poziomu marż dla podobnych instrumentów, o ile można je wiarygodnie określić. Ze względu na brak płynnego rynku pożyczek średnioterminowych jako punktu odniesienia dla ustalenia obecnego poziomu marż, przyjęto marż historyczną.

Poniższa tabela przedstawia wyniki opisanych wyżej analiz na dzień 30 czerwca 2017 roku (tys. zł):

AKTYWA

	Nota	Wartość bilansowa	Wartość godziwa
Kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	9	517 562	517 423
Kredyty i pożyczki udzielone klientom (*)	12	47 316 323	45 770 374

ZOBOWIĄZANIA

	Nota	Wartość bilansowa	Wartość godziwa
Zobowiązania wobec banków	16	1 404 356	1 401 542
Zobowiązania wobec klientów	17	56 987 958	56 989 446
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	18	1 158 424	1 163 759
Zobowiązania podporządkowane		634 318	628 170

(*) - Negatywny efekt wyceny portfela kredytowego do wartości godziwej jest w głównej mierze spowodowany wzrostem marż kredytowych. Stosowana przez Bank metodologia wyceny portfela kredytowego zakłada, że bieżące marże w najlepszy sposób odzwierciedlają istniejące warunki rynkowe i sytuację ekonomiczną. Analogiczna zasada jest szeroko stosowana do wyceny nie notowanych na aktywnych rynkach papierów dłużnych. W efekcie, paradoksalnie zawsze, kiedy Bank marże na nowych kredytach rosną, spada wartość godziwa „starego” portfela kredytowego.

Modele zastosowane do wyznaczenia wartości godziwej instrumentów finansowych wymienionych w powyższej tabeli nieujmowanych według wartości godziwej w bilansie Grupy, wykorzystują techniki wyceny oparte na parametrach niepochodzących z rynku. W związku z tym, zaliczane są do trzeciej kategorii wyceny.

Poniższa tabela przedstawia dane wg stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku (tys. zł):

AKTYWA

	Nota	Wartość bilansowa	Wartość godziwa
Kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	9	1 267 811	1 267 563
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	12	47 020 043	45 238 237

ZOBOWIĄZANIA

	Nota	Wartość bilansowa	Wartość godziwa
Zobowiązania wobec banków	16	1 270 745	1 271 762
Zobowiązania wobec klientów	17	55 875 609	55 876 129
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	18	1 313 836	1 319 294
Zobowiązania podporządkowane		664 004	657 787

8.2. Instrumenty finansowe ujmowane w bilansie według wartości godziwej

Poniższa tabela przedstawia wartości bilansowe instrumentów wycenianych do wartości godziwej usystematyzowane według zastosowanej techniki określania wartości godziwej:

Dane w tys. zł, stan na 30.06.2017

	nota	Kwotowania aktywnego rynku	Techniki wyceny w oparciu o parametry pochodzące z rynku	Techniki wyceny z wykorzystaniem istotnych parametrów nie pochodzących z rynku
AKTYWA				
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)	10			
- instrumenty pochodne			156 251	46 274
- papiery dłużne		412 414		
- akcje i udziały		132		
Instrumenty pochodne zabezpieczające	11		378 203	
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	13			
- papiery dłużne		15 869 967	1 499 750	51 877
- akcje, udziały i inne instrumenty finansowe		342		26 049
PASYWA				
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)	10			
- instrumenty pochodne oraz zobowiązania z tytułu krótkiej sprzedaży papierów wartościowych		107 242	204 149	46 521
Instrumenty pochodne zabezpieczające	11		435 590	

Dane w tys. zł, stan na 31.12.2016

	nota	Kwotowania aktywnego ryнку	Techniki wyceny w oparciu o parametry pochodzące z rynku	Techniki wyceny z wykorzystaniem istotnych parametrów nie pochodzących z rynku
AKTYWA				
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)	10			
- instrumenty pochodne			210 466	27 633
- papiery dłużne		314 476		
- akcje i udziały		110		
Instrumenty pochodne zabezpieczające	11		17 934	
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	13			
- papiery dłużne		14 368 869	2 669 700	53 688
- akcje i udziały		280	200	24 445
PASYWA				
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)	10			
- instrumenty pochodne oraz zobowiązania z tytułu krótkiej sprzedaży papierów wartościowych		106 853	193 716	27 550
Instrumenty pochodne zabezpieczające	11		1 149 653	

Stosując kryterium techniki wyceny Grupa zaklasyfikowała do kategorii 3 następujące instrumenty finansowe:

- opcje na indeksy oraz opcje walutowe; transakcje opcyjne są wyceniane według wartości godziwej z zastosowaniem modeli do wyceny opcji, wycena modelowa uzupełniana jest o wpływ na wartość godziwą szacunkowego parametru ryzyka kredytowego;
- obligacje komunalne; wartość godziwą wylicza się na podstawie zdyskontowanych przepływów pieniężnych z uwzględnieniem parametru ryzyka kredytowego;
- akcje uprzywilejowane VISA Incorporation w ilości 21 493 szt., sposób oszacowania wartości godziwej uwzględnia wartość pieniądza w czasie, okres konwersji akcji uprzywilejowanych na akcje zwykłe VISA oraz korekty wynikające ze sporów (bieżących lub potencjalnych) których stroną byłaby VISA lub Bank.

W okresie sprawozdawczym Grupa nie dokonywała transferów instrumentów finansowych pomiędzy technikami wyceny do wartości godziwej.

Zmiany stanu wartości godziwych instrumentów wycenianych w oparciu o techniki wyceny z wykorzystaniem istotnych parametrów nie pochodzących z rynku w I półroczu 2017 przedstawia poniższa tabela (w tys. zł):

	Opcje na indeksy	Opcje wbudowane w emitowane papiery dłużne i depozyty	Opcje walutowe	Obligacje komunalne	Akcje i udziały
Stan na 1 stycznia 2017	26 199	(26 116)	0	53 688	24 445
Rozliczenie/sprzedaż/zakup	9 054	(9 344)	0	(1 830)	0
Zmiana wyceny ujęta w kapitale własnym	0	0	0	0	1 604
Zmiana wyceny ujęta w Rachunku zysków i strat (w tym: naliczenie odsetek)	8 918	(8 958)	0	19	0
Stan na 30 czerwca 2017	44 171	(44 418)	0	51 877	26 049

Dla opcji na indeksy zawieranych na nieaktywnym rynku Grupa zawiera jednocześnie transakcje zamykające back-to-back na rynku międzybankowym, w rezultacie element szacowanego ryzyka kredytowego nie ma wpływu na wynik finansowy.

Oszacowany przez Grupę wpływ korekt z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta nie był znaczący z punktu widzenia poszczególnych transakcji pochodnych zawartych przez Bank. W konsekwencji, Bank nie uznaje wpływu nieobserwowalnych danych wejściowych użytych do wyceny transakcji pochodnych za znaczący i zgodnie z postanowieniami MSSF 13.73 nie klasyfikuje takich transakcji do 3 poziomu hierarchii wartości godziwej.

9. ZOBOWIĄZANIA I AKTYWA WARUNKOWE

Poniżej zaprezentowano dane na temat spraw sądowych toczących się z powództwa oraz przeciwko jednostkom Grupy. Odrębną kategorię stanowią postępowania związane z działaniami Urzędu Kontroli Skarbowej, które zostały opisane w **Rozdziale 4., Nota (8)**.

Sprawy sądowe z powództwa Grupy

Wartość przedmiotu sporu spraw sądowych, wg stanu na 30.06.2017, w których spółki Grupy występowały w roli powoda wynosiła 242,2 mln PLN.

Sprawy sądowe przeciwko Grupie

Na dzień 30.06.2017 r. najistotniejszymi postępowaniami w grupie spraw sądowych, w których spółki Grupy występowały w roli pozwanego, były dwie sprawy z powództwa PCZ S.A. oraz Europejskiej Fundacji Współpracy Polsko - Belgijskiej (EFWP-B) przeciwko Bankowi Millennium S.A., o wartości sporu odpowiednio 150,0 mln PLN wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 29.12.2015 r. do dnia zapłaty oraz 521,9 mln PLN wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 05.04.2016 r. do dnia zapłaty.

Pozew w pierwszej sprawie, z dnia 09.07.2015 r., skierowany został do Sądu Okręgowego we Wrocławiu i doręczony Bankowi 28.12.2015 r. W drugiej sprawie pozew z dnia 23.10.2015 r. powód skierował do Sądu Okręgowego w Warszawie, pozew doręczono Bankowi w dniu 04.04.2016 r. Podstawą obu dochodzonych roszczeń jest według powodów powstanie szkody w ich majątku, wskutek czynności podejmowanych przez Bank, polegających na błędnej interpretacji Umowy kredytu obrotowego zawartej pomiędzy Bankiem a PCZ S.A., co spowodowało postawienie kredytu w stan wymagalności. W sprawie z powództwa EFWP-B, powód wniósł o zabezpieczenie powództwa w kwocie 250,0 mln PLN. Przedmiotowy wniosek został przez Sąd Apelacyjny prawomocnie oddalony 5.09.2016 r. Po wymianie pism procesowych termin pierwszej rozprawy został wyznaczony na 10.10.2017. Bank wniósł o oddalenie powództwa w całości, nie zgadzając się z zawartymi w pozwie zarzutami. Pozytywne dla Banku rokowania na oddalenie powództwa potwierdza reprezentująca Bank w postępowaniu renomowana kancelaria prawna.

W sprawie z powództwa PCZ Sąd Okręgowy we Wrocławiu (I instancja) w dniu 07.04.2017 wydał korzystny dla Banku wyrok oddalając powództwo, wyrok jest nieprawomocny.

Kolejnym istotnym postępowaniem przeciwko Grupie jest sprawa, o wartości sporu wynoszącej 200,0 mln PLN, z powództwa osoby fizycznej. Na skutek upadłości konsumenckiej Klienta, Bank dokonał blokady jego rachunku, na którym znajdowały się środki w wysokości 1 355,83 PLN. Klient w pozwie domaga się odszkodowania i zadośćuczynienia za bezzasadną, w jego ocenie, blokadę rachunku. Po zakończeniu postępowania upadłościowego Bank udostępnił rachunek Klientowi. Pozew wpłynął do Banku w dniu 21.03.2017 r., sprawa znajduje się na początkowym etapie rozstrzygnięcia. W ocenie Banku szanse powoda na wygraną są znikome.

Łączna wartość przedmiotu sporu dla pozostałych spraw, w których spółki Grupy występowały w roli pozwanego, wg stanu na 30.06.2017 r., wynosiła 234,7 mln PLN (z wyłączeniem opisanych niżej pozwów grupowych). W grupie tej najistotniejszą kategorię stanowią sprawy dotyczące terminowych operacji finansowych (sprawy opcyjne) o łącznej wartości przedmiotu sporu 190,8 mln PLN.

Grupa ocenia, iż ryzyko wystąpienia negatywnych skutków finansowych w przypadku przegrania sporu jest w pełni pokryte wartością utworzonych rezerw na sprawy sporne.

Spory grupowe

W dniu 21.10.2014 r. Bankowi został doręczony pozew grupowy, w którym grupa kredytobiorców Banku reprezentowana przez Miejskiego Rzecznika Konsumentów w Olsztynie dochodzi ustalenia, że Bank ponosi wobec nich odpowiedzialność z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia w związku z umowami o kredyt hipoteczny indeksowany do CHF. Zdaniem członków grupy, Bank miał nienależnie pobierać od nich zawyżone kwoty tytułem spłaty kredytów. Zgodnie z pozwem, zawyżenie tych kwot miało wynikać ze stosowania niedozwolonych postanowień umownych dotyczących indeksacji kredytów do CHF. Według pozwu liczba członków grupy wynosi ok. 2.300, a wartość przedmiotu sporu została określona na ok. 45,2 mln PLN. Bank nie uznaje roszczeń członków grupy.

W dniu 31.12.2014 r. Bank złożył odpowiedź na pozew. W dniu 4 marca 2015 r. nowi członkowie przystąpili do pozwu grupowego, a powód rozszerzył powództwo. Zgodnie z twierdzeniami powoda, po rozszerzeniu liczba członków grupy wynosi ok. 3.400 (łącznie z członkami grupy zgłoszonymi w pozwie), a wartość przedmiotu sporu została określona na ok. 81,5 mln PLN (uwzględniając wartość zgłoszoną w pozwie). W dniu 14.05.2015 r. przed Sądem Okręgowym w Warszawie odbyła się rozprawa w przedmiocie dopuszczalności postępowania grupowego. Postanowieniem z dnia 28.05.2015 r. Sąd Okręgowy w Warszawie odrzucił pozew grupowy stwierdzając, że sprawa nie podlega rozpoznaniu w postępowaniu grupowym. W dniu 3.07.2015 r. powód złożył zażalenie na to postanowienie, a Sąd Apelacyjny uwzględnił je odmawiając odrzucenia pozwu. Postanowieniem z dnia 31.03.2016 r. Sąd Okręgowy w Warszawie oddalił wniosek Banku o ustanowienie kaucji na zabezpieczenie kosztów procesu. W dniu 6.04.2016 r. Bank złożył zażalenie na to postanowienie; w dniu 13.07.2016 r. zażalenie Banku w tym przedmiocie zostało oddalone przez Sąd Apelacyjny.

W dniu 17.02.2016 r. Powód złożył do Sądu Okręgowego pismo z kolejnym rozszerzeniem powództwa o dalszych 1.041 członków grupy. Nowa wartość przedmiotu sporu została określona na ok. 109,8 mln PLN (uwzględniając wartości wskazane w pozwie oraz w piśmie z dnia 4.03.2015 r.). W dniu 2.08.2016 r. Sąd Okręgowy w Warszawie zarządził ogłoszenie w prasie o wszczęciu postępowania grupowego. W związku z wnioskiem Banku o uchylenie tego postanowienia, Sąd zawiesił jego wykonanie, zaś w dniu 8.08.2016 r. wydał postanowienie o rozpoznaniu sprawy w postępowaniu grupowym. Postanowienie to zostało zaskarżone przez Bank w dniu 31.08.2016 r. W dniu 16.12.2016 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie uchylił postanowienie Sądu Okręgowego o rozpoznaniu sprawy w postępowaniu grupowym i przekazał wniosek o rozpoznanie sprawy w postępowaniu grupowym Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania. Na rozprawie w dniu 15.03.2017 r. Sąd Okręgowy wydał postanowienie o rozpoznaniu sprawy w postępowaniu grupowym. W dniu 18.04.2017 r. Bank złożył zażalenie na powyższe postanowienie; aktualnie nie został jeszcze wyznaczony termin rozpoznania zażalenia przez Sąd Apelacyjny w Warszawie. W dniu 30.06.2017 r. Powód złożył do Sądu Okręgowego pismo z kolejnym rozszerzeniem powództwa o dalszych 676 członków grupy. Nowa wartość przedmiotu sporu została określona na ok. 132,7 mln PLN (uwzględniając wartości wskazane w pozwie oraz poprzednich pismach dotyczących rozszerzenia powództwa z dnia 4.03.2015 r. i 17.02.2016 r.).

W dniu 3 grudnia 2015 r. wpłynął do Banku pozew grupowy, wniesiony przez grupę 454 kredytobiorców reprezentowanych przez Miejskiego Rzecznika Konsumentów w Olsztynie, dotyczący ubezpieczenia niskiego wkładu własnego (dalej: UNWW) przy kredytach hipotecznych indeksowanych do CHF. Powodowie żądają zapłaty kwoty 3,5 mln PLN twierdząc że postanowienia umów dotyczące UNWW są niedozwolone a tym samym nieważne. Bank złożył w dniu 3.03.2016 odpowiedź na pozew, w którym zażądał m.in. odrzucenia pozwu. W dniu 13.09.2016 r. odbyła się pierwsza rozprawa, podczas której sąd wydał postanowienie o przyjęciu sprawy do rozpoznania w postępowaniu grupowym. W dniu 16.02.2017 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie oddalił zażalenie Banku. Postanowienie o przyjęciu sprawy do rozpoznania w postępowaniu grupowym jest więc prawomocne. W dniu 30.03.2017 r. Postanowieniem z dnia 30 marca 2017 r. Sąd Okręgowy w Warszawie oddalił wniosek Banku o zobowiązanie Powoda do złożenia kaucji na zabezpieczenie kosztów procesu. W dniu 10 kwietnia 2017 r. Bank wniósł zażalenie do Sądu Apelacyjnego w Warszawie na postanowienie o oddaleniu wniosku o złożenie kaucji.

POZYCJE POZABILANSOWE

w tysiącach zł	30.06.2017	31.12.2016
Pozabilansowe zobowiązania warunkowe udzielone i otrzymane	8 409 802	8 202 308
Zobowiązania udzielone:	8 337 161	8 097 700
- finansowe	7 244 422	7 014 009
- gwarancyjne	1 092 739	1 083 691
Zobowiązania otrzymane:	72 641	104 608
- finansowe	4 015	0
- gwarancyjne	68 626	104 608

10. INFORMACJE DODATKOWE

10.1. Dane o aktywach, które stanowią zabezpieczenie zobowiązań

Na dzień 30.06.2017 r. następujące aktywa Banku stanowiły zabezpieczenie zobowiązań (w tys. zł):

Lp.	Rodzaj aktywa	Portfel	Zabezpieczane zobowiązanie	Wartość nominalna aktywa	Wartość bilansowa aktywa
1.	Obligacje skarbowe WZ0118	dostępne do sprzedaży	kredyt lombardowy udzielany Bankowi przez NBP	130 000	131 216
2.	Obligacje skarbowe WZ0118	dostępne do sprzedaży	wstępny depozyt zabezpieczający transakcje na kontraktach terminowych na obligacje	500	505
3.	Obligacje skarbowe WZ0118	dostępne do sprzedaży	umowa pożyczki	623 000	628 825
4.	Obligacje skarbowe WZ0119	dostępne do sprzedaży	zabezpieczenie Funduszu Ochrony Środków Gwarantowanych w ramach Bankowego Funduszu Gwarancyjnego	325 000	328 218
5.	Bony skarbowe TB300817	dostępne do sprzedaży	zabezpieczenie zobowiązania do zapłaty składki BFG - Fundusz Gwarancyjny	9 000	8 975
6.	Środki pieniężne	należności	wpłata na Fundusz Gwarantowania Rozliczeń Transakcji Terminowych	100	100
7.	Środki pieniężne	należności	wpłata na Fundusz Zabezpieczający OTC - KDPW_CCP	4 433	4 433
8.	Depozyty złożone	lokaty w bankach	rozliczenie z tytułu zawartych transakcji	373 162	373 162
RAZEM				1 465 195	1 475 434

Na dzień 31.12.2016 r. następujące aktywa Banku stanowiły zabezpieczenie zobowiązań (w tys. zł):

Lp.	Rodzaj aktywa	Portfel	Zabezpieczane zobowiązanie	Wartość nominalna aktywa	Wartość bilansowa aktywa
1.	Obligacje skarbowe WZ0118	dostępne do sprzedaży	kredyt lombardowy udzielany Bankowi przez NBP	130 000	131 180
2.	Obligacje skarbowe WZ0118	dostępne do sprzedaży	wstępny depozyt zabezpieczający transakcje na kontraktach terminowych na obligacje	500	505
3.	Obligacje skarbowe WZ0118	dostępne do sprzedaży	umowa pożyczki	623 000	628 657
4.	Obligacje skarbowe WZ0118	dostępne do sprzedaży	Zabezpieczenie Funduszu Ochrony Środków Gwarantowanych w ramach Bankowego Funduszu Gwarancyjnego	310 000	312 815
5.	Środki pieniężne	należności	wpłata na Fundusz Gwarantowania Rozliczeń Transakcji Terminowych	100	100
6.	Środki pieniężne	należności	wpłata na Fundusz Zabezpieczający OTC - KDPW_CCP	4 117	4 117
7.	Depozyty złożone	lokaty w bankach	rozliczenie z tytułu zawartych transakcji	1 071 202	1 071 202
RAZEM				2 138 919	2 148 576

10.2. Dywidenda za rok 2016

W dniu 6 grudnia 2016 roku KNF wydała stanowisko w sprawie polityki dywidendowej banków (i innych podmiotów) w roku 2017. Opierając się na niniejszej rekomendacji, Zarząd Banku przedstawił na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy propozycję zatrzymania całego zysku netto wypracowanego w roku 2016 r. w kapitałach własnych Banku, a Zwyczajne Walne Zgromadzenie Banku w dniu 31 marca 2017 r., dokonało podziału zysku wypracowanego w 2016 roku w taki sposób, że zysk ten został zatrzymany w Banku poprzez przeznaczenie go w całości na kapitał rezerwowy.

10.3. Zysk na akcję

Zysk na jedną akcję za I półrocze roku 2017 (oraz rozwodniony zysk na akcję), wyliczony na bazie skonsolidowanej wynosi 0,26 zł.

10.4. Akcjonariusze posiadający co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na WZA jednostki dominującej Grupy - Banku Millennium S.A.

Informacja na temat akcjonariuszy, zawarta w poniższej tabeli, podana została na podstawie danych zebranych w związku z rejestracją akcjonariuszy uprawnionych do wzięcia udziału w Walnym Zgromadzeniu Banku zwołanym na dzień 31 marca 2017 roku.

Dane na dzień przekazania raportu Grupy za I półrocze 2017

Akcjonariusz	Ilość akcji	% udział w kapitale zakładowym	Ilość głosów	% udział w głosach na WZA
Banco Comercial Portugues S.A.	607 771 505	50,10	607 771 505	50,10
Nationale-Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny	115 000 000	9,48	115 000 000	9,48
AVIVA Otwarty Fundusz Emerytalny AVIVA BZ WBK	65 984 000	5,44	65 984 000	5,44

Skład akcjonariatu Banku - zgodnie z treścią raportu Grupy za rok 2016

Akcjonariusz	Ilość akcji	% udział w kapitale zakładowym	Ilość głosów	% udział w głosach na WZA
Banco Comercial Portugues S.A.	607 771 505	50,10	607 771 505	50,10
Nationale-Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny	120 634 080	9,94	120 634 080	9,94
AVIVA Otwarty Fundusz Emerytalny AVIVA BZ WBK	66 136 567	5,45	66 136 567	5,45

10.5. Informacje o udzieleniu przez Grupę poręczeń kredytu lub gwarancji

W I półroczu 2017 r. Grupa nie udzieliła żadnemu z Klientów gwarancji lub poręczeń, w wyniku czego łączna wartość zaangażowania Grupy z tego tytułu wobec Klienta na dzień 30 czerwca 2017 r. przekraczałyby 10% wartości kapitałów własnych Grupy na dzień bilansowy.

10.6. Sezonowość i cykliczność działań

W działalności Grupy nie występują istotne zjawiska podlegające wahaniom sezonowym lub mające charakter cykliczny.

10.7. Proponowane regulacje dotyczące kredytów walutowych

W dniu 2 sierpnia 2016 trafił do Sejmu prezydencki projekt ustawy pomocy walutowym kredytobiorcom hipotecznym. Zgodnie z tym projektem, ustawą mają być objęte umowy kredytów walutowych (wszystkie waluty) zawarte od 1 lipca 2000 roku do 26 sierpnia 2011 roku (wejście w życie tzw. „ustawy antyspreadowej”). Niniejszy projekt ustawy dotyczy zwrotu części spreadów walutowych stosowanych przez banki.

Łącznie z opisanym powyżej prezydenckim projektem, w chwili obecnej w Sejmie złożone zostały trzy projekty ustaw, a zgodnie z najnowszymi informacjami, przygotowany został kolejny projekt legislacyjny regulujący dobrowolną restrukturyzację walutowych kredytów hipotecznych z częściową redukcją kapitału, przeznaczony dla kredytobiorców znajdujących się w najłabszej sytuacji finansowej.

W konsekwencji nie jest możliwe oszacowanie wpływu przedmiotowej regulacji na sektor bankowy. Jednakże o ile deklarowane obecnie inicjatywy, zostaną wdrożone i staną się obowiązkowe do wykonania przez banki, mogłyby znacznie obniżyć rentowność Banku oraz jego pozycję kapitałową.

13 stycznia 2017 roku Komitet Stabilności Finansowej (KSF) w Polsce wydał zbiór rekomendacji dotyczących restrukturyzacji portfela kredytów mieszkaniowych (hipotecznych) w walutach obcych. Proponowane rozwiązania nadzorcze, mające na celu sprzyjanie podejmowaniu przez banki oraz kredytobiorców decyzji o restrukturyzacji, obejmują między innymi: podwyższenie wagi ryzyka dla walutowych ekspozycji hipotecznych, podwyższenie minimalnej wartości parametru LGD dla ekspozycji zabezpieczonych hipoteką na nieruchomości mieszkalnej, umożliwienie wykorzystania Funduszu Wsparcia Kredytobiorców na dobrowolną restrukturyzację kredytów, aktualizację Metodyki Badania i Oceny Nadzorczej (BION) o zasady pozwalające przypisać odpowiedni poziom narzutu kapitałowego kolejnym czynnikom ryzyka związanym z walutowymi kredytami mieszkaniowymi (ryzyko operacyjne, ryzyko rynkowe i ryzyko zbiorowego niewykonania zobowiązania przez kredytobiorców) oraz uzupełnienie obecnie stosowanych w ramach filara 2 dodatkowych buforów kapitałowych o te czynniki ryzyka. KSF wskazał również, że KNF powinien wydać rekomendację dotyczącą dobrych praktyk przy restrukturyzacji walutowych kredytów mieszkaniowych.

W czerwcu 2017 KSF podsumował stan przygotowań tych rekomendacji wskazując, że większość z nich powinna być wdrożona pod koniec bieżącego lub na początku 2018 roku.

Na podstawie dostępnych informacji nie jest możliwa analiza wpływu tych rekomendacji, jednak wdrożenie części lub wszystkich rekomendacji może mieć wpływ na wyniki i współczynniki kapitałowe banków, w tym Banku Millennium, chociaż jest możliwe, że zachodzą będą pewne efekty równoważące.

10.8. Pozostałe informacje dodatkowe i wydarzenia po dacie bilansu

Na dzień 30.06.2017 r. Grupa nie posiada istotnych zobowiązań z tytułu dokonania zakupu rzeczowych aktywów trwałych, a w okresie objętym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniem Grupa nie dokonywała:

- istotnych odpisów aktualizujących wartość zapasów,
- istotnych transakcji nabycia i sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych,
- korekty błędów poprzednich okresów,
- istotnych zmian sposobu ustalania wartości godziwej dla instrumentów finansowych wycenianych wg tej wartości,
- zmiany klasyfikacji aktywów finansowych w wyniku zmiany celu lub wykorzystania,
- zmiany sposobu ustalania wartości szacunkowych, które wywierałyby istotny wpływ na bieżący okres śródroczny.

Pomiędzy datą, na którą sporządzono niniejszy raport a datą jego publikacji, nie wystąpiły inne zdarzenia mogące wpłynąć na przyszłe wyniki finansowe Grupy.

Data	Imię i nazwisko	Stanowisko/Funkcja	Podpis
24.07.2017	Joao Bras Jorge	Prezes Zarządu	
24.07.2017	Fernando Bicho	Wiceprezes Zarządu	
24.07.2017	Wojciech Haase	Członek Zarządu	
24.07.2017	Andrzej Gliński	Członek Zarządu	
24.07.2017	Maria Jose Campos	Członek Zarządu	
24.07.2017	Wojciech Rybak	Członek Zarządu	

II. SKRÓCONE ŚRÓDROCZNE JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE BANKU MILLENNIUM S.A. ZA OKRES 6 MIESIĘCY ZAKOŃCZONY 30 CZERWCA 2017 R.

SPIS TREŚCI

1. Wstęp i Zasady rachunkowości	54
2. Jednostkowe dane finansowe (Bank)	55
3. Informacje uzupełniające do jednostkowych danych finansowych	62
4. Zestawienie transakcji z podmiotami powiązаныmi	65
5. Wartość godziwa	68
5.1. Instrumenty finansowe nie ujmowane w bilansie według wartości godziwej	68
5.2. Instrumenty finansowe ujmowane w bilansie według wartości godziwej	69
6. Informacje dodatkowe	70
6.1. Emisje, wykup lub spłaty instrumentów dłużnych lub kapitałowych	70
6.2. Zobowiązania pozabilansowe	70

1. WSTĘP I ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Niniejsze skrócone śródroczne jednostkowe sprawozdanie finansowe Banku Millennium S.A. zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) MSR 34 „Śródroczna sprawozdawczość finansowa” przyjętym do stosowania w Unii Europejskiej. Skrócone śródroczne sprawozdanie finansowe nie zawiera wszystkich informacji, które są prezentowane w pełnym sprawozdaniu finansowym, w związku z powyższym niniejsze skrócone śródroczne sprawozdanie finansowe powinno być czytane łącznie z jednostkowym sprawozdaniem finansowym Banku Millennium S.A. za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2016 r.

Przyjęte w niniejszym sprawozdaniu zasady rachunkowości są zgodne z zasadami stosowanymi przy opracowaniu sprawozdania finansowego Banku Millennium S.A. za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku, z uwzględnieniem szczególnych wymogów MSR 34.

W związku z nowelizacją ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym (BFG) dokonaną w 2016 roku zmieniony został cykl naliczania i odprowadzania opłaty na fundusz restrukturyzacyjny Banków (dawniej opłata ostrożnościowa) z kwartalnego na roczny (cykl naliczania składek na fundusz gwarancyjny banków został utrzymany na poziomie kwartalnym). Dodatkowo zmieniona została metodologia naliczania obydwu składek, których ostateczną wysokość w roku 2017 wylicza i podaje do wiadomości poszczególnych banków BFG. W konsekwencji, zgodnie z wymogami KIMSF 21, koszty opłaty na fundusz restrukturyzacyjny Bank rozpoznał jednorazowo, w momencie powstania zobowiązania do zapłaty, to jest na dzień 1 stycznia 2017 r. (w następstwie otrzymania ostatecznej kwoty składki, w kwietniu 2017 ujęto niewielką korektę).

Poniższa tabela przedstawia koszty BFG rozpoznane w I półroczu roku 2017 i w okresie porównawczym (dane w milionach złotych).

	I półrocze 2017	I półrocze 2016
Opłata na fundusz gwarancyjny	26,5	30,6
Opłata na fundusz restrukturyzacji (uprzednio ostrożnościowa)	46,4	14,5

Należy podkreślić, iż w roku 2017 z punktu widzenia podatkowego, obie składki nie stanowią kosztów uzyskania przychodu, podczas gdy w poprzednim roku składka na fundusz gwarancyjny była uznawana jako koszt uzyskania przychodu.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. z 2009 r., nr 33, poz. 259, z późn. zm.) Bank jest zobowiązany do opublikowania danych finansowych za okres sześciu miesięcy kończący się 30 czerwca 2017 r.

Skrócone śródroczne jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało:

- sporządzone w oparciu o założenie kontynuowania przez Bank działalności gospodarczej w nie zmniejszonym istotnie zakresie, w okresie nie krótszym niż rok od dnia bilansowego,
- przygotowane w złotych polskich, a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, zostały podane w tysiącach złotych (tys. zł).

Poza jednostkowymi danymi finansowymi w skróconym śródrocznym jednostkowym sprawozdaniu finansowym dodatkowo zaprezentowano te informacje i dane, które są istotne dla właściwej oceny sytuacji majątkowej, finansowej i wyniku finansowego Banku, a które nie zostały zamieszczone w skróconym śródrocznym skonsolidowanym sprawozdaniu Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. za okres sześciu miesięcy zakończony 30 czerwca 2017 roku. Pozostałe informacje i objaśnienia przedstawione w skróconym śródrocznym skonsolidowanym sprawozdaniu Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. za okres sześciu miesięcy zakończony 30 czerwca 2017 roku zawierają wszystkie istotne informacje stanowiące jednocześnie dane objaśniające do sprawozdania Banku.

Niniejsze skrócone śródroczne jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone przez Zarząd Banku w dniu 24 lipca 2017 r.

Informacje na temat wdrożenia MSSF9 zostały zaprezentowane w skróconym śródrocznym skonsolidowanym sprawozdaniu Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A.

2. JEDNOSTKOWE DANE FINANSOWE (BANK)

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

w tysiącach zł	1.01.2017 - 30.06.2017	1.04.2017 - 30.06.2017	1.01.2016 - 30.06.2016	1.04.2016 - 30.06.2016
Przychody z tytułu odsetek	1 117 635	567 235	1 081 996	549 096
Koszty z tytułu odsetek	(353 361)	(171 464)	(401 060)	(195 090)
Wynik z tytułu odsetek	764 274	395 771	680 936	354 006
Przychody z tytułu prowizji	323 104	161 294	278 889	134 740
Koszty z tytułu opłat i prowizji	(48 853)	(25 962)	(41 673)	(21 156)
Wynik z tytułu prowizji	274 251	135 332	237 216	113 584
Przychody z tytułu dywidend	74 324	2 038	45 957	34 241
Wynik z inwestycyjnych aktywów finansowych	4 181	3 849	302 469	285 372
Wynik z instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz wynik z pozycji wymiany	99 528	47 234	84 640	40 973
Pozostałe przychody operacyjne	24 781	5 953	11 338	5 031
Przychody operacyjne	1 241 339	590 177	1 362 556	833 207
Koszty działania	(505 057)	(262 233)	(496 373)	(251 923)
Koszty z tytułu utraty wartości aktywów finansowych	(110 763)	(57 185)	(94 405)	(56 315)
Koszty z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych	(421)	(191)	(1 313)	(343)
Amortyzacja	(25 529)	(13 088)	(26 989)	(14 203)
Pozostałe koszty operacyjne	(64 165)	(11 121)	(91 813)	(74 474)
Koszty operacyjne	(705 935)	(343 818)	(710 893)	(397 258)
Wynik na działalności operacyjnej	535 404	246 359	651 663	435 949
Podatek bankowy	(93 680)	(46 450)	(80 536)	(48 247)
Wynik finansowy przed opodatkowaniem podatkiem dochodowym	441 724	199 909	571 127	387 702
Podatek dochodowy	(106 204)	(51 596)	(136 491)	(88 535)
Wynik finansowy po opodatkowaniu	335 520	148 313	434 636	299 167
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	1 213 116 777	1 213 116 777	1 213 116 777	1 213 116 777
Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł)	0,28	0,12	0,36	0,25

SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

w tysiącach zł	1.01.2017 - 30.06.2017	1.04.2017 - 30.06.2017	1.01.2016 - 30.06.2016	1.04.2016 - 30.06.2016
Wynik finansowy po opodatkowaniu	335 520	148 313	434 636	299 167
Inne składniki całkowitych dochodów, które zostaną przeklasyfikowane na zyski lub straty	104 220	27 925	(186 851)	(272 445)
Efekt wyceny papierów dłużnych z portfela "dostępne do sprzedaży"	73 043	33 725	(1 002)	(23 857)
Efekt wyceny papierów kapitałowych z portfela "dostępne do sprzedaży"	1 604	(230)	(213 075)	(213 420)
Rachunkowość zabezpieczeń	29 573	(5 570)	27 226	(35 168)
Inne składniki całkowitych dochodów, które nie będą przeklasyfikowane na zyski lub straty	0	0	0	0
Zyski (straty) aktuarialne	0	0	0	0
Inne składniki całkowitych dochodów przed opodatkowaniem, razem	104 220	27 925	(186 851)	(272 445)
Podatek dochodowy dotyczący składników całkowitych dochodów, które zostaną przeklasyfikowane na zyski lub straty	(19 802)	(5 306)	35 502	51 765
Podatek dochodowy dotyczący składników całkowitych dochodów, które nie będą przeklasyfikowane na zyski lub straty	0	0	0	0
Inne składniki całkowitych dochodów po opodatkowaniu	84 418	22 619	(151 349)	(220 680)
Całkowite dochody za okres sprawozdawczy	419 938	170 932	283 287	78 487

BILANS

AKTYWA

w tysiącach zł	30.06.2017	31.12.2016
Kasa, środki w banku centralnym	2 171 577	1 778 768
Lokaty oraz kredyty i pożyczki udzielone bankom i innym instytucjom monetarnym	517 499	1 267 805
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu) oraz korekta z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej	624 708	564 585
Instrumenty pochodne zabezpieczające	378 203	17 934
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	46 958 407	46 593 429
Inwestycyjne aktywa finansowe	17 453 144	17 118 811
- dostępne do sprzedaży	17 453 144	17 118 811
- utrzymywane do terminu zapadalności	0	0
Inwestycje w jednostki podporządkowane	83 356	212 368
Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z przyrzeczeniem odkupu (kredyty i pożyczki)	65 148	90 520
Rzeczowe aktywa trwałe	164 235	159 742
Wartości niematerialne	50 222	53 195
Aktywa trwałe do zbycia	0	0
Należność z tytułu podatku dochodowego	0	5 370
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	194 255	190 641
Pozostałe aktywa	353 758	341 433
Aktywa razem	69 014 512	68 394 601

ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁ WŁASNY

w tysiącach zł	30.06.2017	31.12.2016
ZOBOWIĄZANIA		
Zobowiązania wobec banków i innych instytucji monetarnych	1 404 356	1 270 745
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu) oraz korekta z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej	367 138	339 018
Instrumenty pochodne zabezpieczające	435 590	1 149 654
Zobowiązania wobec klientów	57 128 373	55 988 198
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	0	0
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	841 834	1 113 223
Rezerwy	45 436	48 621
Rezerwa na odroczony podatek dochodowy	0	0
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	18 929	9 964
Pozostałe zobowiązania	977 096	1 069 670
Zobowiązania podporządkowane	634 318	664 004
Zobowiązania razem	61 853 070	61 653 097
KAPITAŁ WŁASNY		
Kapitał zakładowy	1 213 117	1 213 117
Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej wart. nominalnej	1 147 241	1 147 241
Kapitał z aktualizacji wyceny	(100 758)	(185 176)
Zyski zatrzymane	4 901 842	4 566 322
Kapitał własny razem	7 161 442	6 741 504
Zobowiązania i kapitał własny razem	69 014 512	68 394 601
Wartość księgową	7 161 442	6 741 504
Liczba akcji	1 213 116 777	1 213 116 777
Wartość księgową na jedną akcję (w zł)	5,90	5,56

ZESTAWIENIE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

01.01.2017 - 30.06.2017, w tysiącach zł	Razem kapitał własny	Kapitał zakładowy	Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej wart. nominalnej	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane	
					wynik niepodzielony	pozostałe kapitały
Kapitał własny na początek okresu	6 741 504	1 213 117	1 147 241	(185 176)	652 651	3 913 671
Całkowite dochody za I półrocze 2017(netto)	419 938	0	0	84 418	335 520	0
wynik finansowy	335 520	0	0	0	335 520	0
wycena papierów dłużnych z portfela "dostępne do sprzedaży"	59 165	0	0	59 165	0	0
wycena papierów kapitałowych z portfela "dostępne do sprzedaży"	1 299	0	0	1 299	0	0
rachunkowość zabezpieczeń	23 954	0	0	23 954	0	0
Transfer między pozycjami kapitału	0	0	0	0	(652 651)	652 651
Kapitał własny na koniec okresu	7 161 442	1 213 117	1 147 241	(100 758)	335 520	4 566 322

01.01.2016 - 31.12.2016, w tysiącach zł	Razem kapitał własny	Kapitał zakładowy	Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej wart. nominalnej	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane	
					wynik niepodzielony	pozostałe kapitały
Kapitał własny na początek okresu	6 292 081	1 213 117	1 147 241	18 052	814 157	3 099 514
Całkowite dochody za rok 2016 (netto)	449 423	0	0	(203 228)	652 651	0
wynik finansowy	652 651	0	0	0	652 651	0
wycena papierów dłużnych z portfela "dostępne do sprzedaży"	(68 981)	0	0	(68 981)	0	0
wycena papierów kapitałowych z portfela "dostępne do sprzedaży"	(171 292)	0	0	(171 292)	0	0
rachunkowość zabezpieczeń	35 866	0	0	35 866	0	0
zyski straty aktuarialne	1 179	0	0	1 179	0	0
Transfer między pozycjami kapitału	0	0	0	0	(814 157)	814 157
Kapitał własny na koniec okresu	6 741 504	1 213 117	1 147 241	(185 176)	652 651	3 913 671

01.01.2016 - 30.06.2016, w tysiącach zł	Razem kapitał własny	Kapitał zakładowy	Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej wart. nominalnej	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane	
					wynik niepodzielony	pozostałe kapitały
Kapitał własny na początek okresu	6 292 081	1 213 117	1 147 241	18 052	814 157	3 099 514
Całkowite dochody za I półrocze 2016 (netto)	283 287	0	0	(151 349)	434 636	0
wynik finansowy	434 636	0	0	0	434 636	0
wycena papierów dłużnych z portfela "dostępne do sprzedaży"	(812)	0	0	(812)	0	0
wycena papierów kapitałowych z portfela "dostępne do sprzedaży"	(172 591)	0	0	(172 591)	0	0
rachunkowość zabezpieczeń	22 053	0	0	22 053	0	0
Transfer między pozycjami kapitału	0	0	0	0	(814 157)	814 157
Kapitał własny na koniec okresu	6 575 367	1 213 117	1 147 241	(133 298)	434 636	3 913 671

PRZEPLYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH

A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej

w tysiącach zł	1.01.2017 - 30.06.2017	1.01.2016 - 30.06.2016
Zysk (strata) po opodatkowaniu	335 520	434 636
Korekty razem:	417 139	(295 404)
Zysk/ strata z akcji (udziałów) w podmiotach podporządkowanych	0	0
Amortyzacja	25 529	26 989
Zyski/straty z tytułu różnic kursowych	(73 509)	51 808
Przychody z tytułu dywidend	(74 324)	(45 957)
Rezerwy	(3 185)	22 906
Wynik na sprzedaży i likwidacji składników działalności inwestycyjnej	(11 355)	(304 318)
Zmiana stanu aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)	(388 862)	387 491
Zmiana stanu lokat w innych bankach oraz kredytów i pożyczek udzielonych innym bankom	737 116	252 848
Zmiana stanu kredytów i pożyczek udzielonych klientom	(363 798)	(531 423)
Zmiana stanu należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z przyrzeczeniem odkupu (kredyty i pożyczki)	25 372	(46 852)
Zmiana stanu zobowiązań wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)	(685 944)	(542 760)
Zmiana stanu zobowiązań wobec banków	229 318	(100 069)
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów	1 140 175	545 007
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	0	0
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	(41 663)	29 793
Zmiana stanu rozrachunków z tytułu podatku dochodowego	122 602	171 815
Podatek dochodowy zapłacony	(126 313)	(71 806)
Zmiana stanu pozostałych aktywów i pasywów	(99 248)	(138 674)
Pozostałe pozycje	5 228	(2 202)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	752 659	139 232

B. Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej

w tysiącach zł	1.01.2017 - 30.06.2017	1.01.2016 - 30.06.2016
Wpływy z działalności inwestycyjnej	62 119 250	56 502 992
Zbycie wartości niematerialnych i prawnych oraz składników rzeczowego majątku trwałego	10 301	3 405
Zbycie akcji i udziałów w podmiotach podporządkowanych	101 000	0
Zmiana stanu inwestycyjnych aktywów finansowych	61 933 625	56 453 630
Pozostałe wpływy inwestycyjne	74 324	45 957
Wydatki z tytułu działalności inwestycyjnej	(63 433 937)	(58 779 610)
Nabycie wartości niematerialnych i prawnych oraz składników rzeczowego majątku trwałego	(12 198)	(12 158)
Nabycie akcji i udziałów w podmiotach podporządkowanych	(1 000)	0
Zmiana stanu inwestycyjnych aktywów finansowych	(63 420 739)	(58 767 452)
Pozostałe wydatki inwestycyjne	0	0
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(1 314 687)	(2 276 618)

C. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej

w tysiącach zł	1.01.2017 - 30.06.2017	1.01.2016 - 30.06.2016
Wpływy z działalności finansowej	300 000	220 826
Zaciągnięcie kredytów długoterminowych	0	220 520
Emisja dłużnych papierów wartościowych	300 000	306
Zwiększenie stanu zobowiązań podporządkowanych	0	0
Wpływy z emisji akcji własnych oraz dopłat do kapitału	0	0
Pozostałe wpływy finansowe	0	0
Wydatki z tytułu działalności finansowej	(587 462)	(59 936)
Splata kredytów długoterminowych	(48 036)	(48 102)
Wykup dłużnych papierów wartościowych	(529 726)	0
Zmniejszenie stanu zobowiązań podporządkowanych	0	0
Wydatki z tytułu kosztów emisji	0	0
Umorzenie akcji	0	0
Płatności dywidend i innych wypłat na rzecz właścicieli	0	0
Pozostałe wydatki finansowe	(9 700)	(11 834)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	(287 462)	160 890

D. Zmiana stanu środków pieniężnych netto (A + B + C)	(849 490)	(1 976 496)
E. Środki pieniężne na początek okresu sprawozdawczego	5 381 982	6 851 154
F. Środki pieniężne na koniec okresu sprawozdawczego (D + E)	4 532 492	4 874 658

3. INFORMACJE UZUPEŁNIAJĄCE DO JEDNOSTKOWYCH DANYCH FINANSOWYCH

Na dzień 30.06.2017 r. Bank nie posiada istotnych zobowiązań z tytułu dokonania zakupu rzeczowych aktywów trwałych, a w okresie objętym skróconym sprawozdaniem Bank nie dokonywał:

- istotnych odpisów aktualizujących wartość zapasów,
- istotnych transakcji nabycia i sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych,
- korekty błędów poprzednich okresów,
- istotnych zmian sposobu ustalania wartości godziwej dla instrumentów finansowych wycenianych wg tej wartości,
- zmiany klasyfikacji aktywów finansowych w wyniku zmiany celu lub wykorzystania,
- zmiany sposobu ustalania wartości szacunkowych, które wywierałyby istotny wpływ na bieżący okres śródroczny.

W działalności Banku nie występują istotne zjawiska podlegające wahaniom sezonowym lub mające charakter cykliczny.

Pomiędzy datą, na którą sporządzono niniejszy raport a datą jego publikacji, nie wystąpiły inne zdarzenia mogące istotnie wpłynąć na przyszłe wyniki finansowe Banku.

Zmiana stanu odpisów z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek

	01.01.2017 - 30.06.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Stan na początek okresu	1 235 790	1 325 089
Zmiana w wartości rezerw:	84 406	(89 299)
Odpisy dokonane w okresie	290 882	486 922
Wartości spisane w ciężar odpisów	(20 678)	(35 029)
Odwrócenie odpisów w okresie	(177 353)	(256 188)
Zmniejszenie odpisów w związku ze sprzedażą wierzytelności	0	(283 375)
Zmiana z tytułu różnic kursowych	(8 445)	5 540
Inne	0	(7 169)
Stan na koniec okresu	1 320 196	1 235 790

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości wybranych składników aktywów

Odpisy aktualizujące:	inwestycyjne papiery wartościowe	inwestycje w jednostki podporządkowane	rzeczowe aktywa trwałe	wartości niematerialne	inne aktywa
Stan na 01.01.2017	7 142	7 600	9 787	0	7 105
- Utworzenie odpisów	0	0	358	0	1 676
- Odwrócenie odpisów	(662)	0	(1 412)	0	(1 255)
- Wykorzystanie	0	0	0	0	(212)
- Sprzedaż aktywów	0	0	0	0	0
- Inne zmiany	0	0	0	0	0
Stan na 30.06.2017	6 481	7 600	8 733	0	7 314

Odpisy aktualizujące:	inwestycyjne papiery wartościowe	inwestycje w jednostki podporządkowane	rzeczowe aktywa trwałe	wartości niematerialne	inne aktywa
Stan na 01.01.2016	44	6 224	17 698	0	4 788
- Utworzenie odpisów	0	1 376	1 054	0	4 511
- Odwrócenie odpisów	(62)	0	(8 300)	0	(1 121)
- Wykorzystanie	(9)	0	0	0	(1 073)
- Sprzedaż aktywów	0	0	(665)	0	0
- Inne zmiany	7 169	0	0	0	0
Stan na 31.12.2016	7 142	7 600	9 787	0	7 105

Koszty z tytułu utraty wartości aktywów finansowych

	01.01.2017 - 30.06.2017	01.01.2016 - 30.06.2016
Z tytułu odpisów dla kredytów i pożyczek udzielonych klientom	(113 295)	(89 476)
- Utworzenie odpisów dla kredytów i pożyczek udzielonych klientom	(290 882)	(283 373)
- Odwrócenie odpisów dla kredytów i pożyczek udzielonych klientom	177 353	176 513
- Kwoty odzyskane z tytułu kredytów uprzednio spisanych w ciężar rezerw	234	11 629
- Wynik ze sprzedaży wierzytelności	0	5 755
Z tytułu odpisów dla inwestycyjnych papierów wartościowych	662	23
- Utworzenie odpisów dla inwestycyjnych papierów wartościowych	0	0
- Odwrócenie odpisów dla inwestycyjnych papierów wartościowych	662	23
Z tytułu odpisów dla inwestycji w jednostki podporządkowane	0	0
- Utworzenie odpisów dla inwestycji w jednostki podporządkowane	0	0
- Odwrócenie odpisów dla inwestycji w jednostki podporządkowane	0	0
Z tytułu odpisów dla zobowiązań pozabilansowych	1 870	(4 952)
- Utworzenie odpisów dla zobowiązań pozabilansowych	(11 638)	(8 423)
- Odwrócenie odpisów dla zobowiązań pozabilansowych	13 508	3 471
Razem:	(110 763)	(94 405)

Utworzenie, zwiększenie, wykorzystanie i rozwiązanie rezerw

	01.01.2017 - 30.06.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Rezerwa na zobowiązania pozabilansowe		
Stan na początek okresu	24 633	14 239
Utworzenie rezerw	11 638	15 279
Rozwiązanie rezerw	(13 508)	(4 804)
Różnice kursowe	(69)	(81)
Stan na koniec okresu	22 694	24 633
Rezerwy na roszczenia sporne		
Stan na początek okresu	23 988	16 028
Utworzenie rezerw	5 436	37 073
Rozwiązanie rezerw	(123)	(5 579)
Wykorzystanie rezerw w ciągu okresu	(6 559)	(25 973)
Inne / reklasyfikacja	0	2 439
Stan na koniec okresu	22 742	23 988
Razem:	45 436	48 621

Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego

	30.06.2017			31.12.2016		
	Aktywo z tytułu odroczonego podatku	Rezerwa na odroczone podatki dochodowy	Aktywo z tytułu odroczonego podatku, netto	Aktywo z tytułu odroczonego podatku	Rezerwa na odroczone podatki dochodowy	Aktywo z tytułu odroczonego podatku, netto
Różnica pomiędzy amortyzacją podatkową a bilansową	3 650	0	3 650	3 365	0	3 365
Wycena bilansowa instrumentów finansowych	85 323	(110 815)	(25 492)	293 434	(320 892)	(27 458)
Niezrealizowane należności/ zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych	19 268	(26 731)	(7 463)	20 583	(33 779)	(13 196)
Odsetki do zapłacenia/otrzymania od lokat i papierów wartościowych	18 357	(35 176)	(16 819)	20 249	(38 863)	(18 614)
Odsetki i dyskonto od kredytów i wierzytelności	0	(25 385)	(25 385)	0	(24 046)	(24 046)
Przychody i koszty rozliczane wg efektywnej stopy procentowej	85 783	0	85 783	82 195	(1)	82 194
Rezerwy na kredyty stanowiące różnice przejściowe	125 046	0	125 046	119 270	0	119 270
Świadczenia pracownicze	12 741	0	12 741	12 787	0	12 787
Rezerwy na koszty	17 918	0	17 918	10 802	0	10 802
Wycena aktywów inwestycyjnych oraz wyceny z rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych oraz zyski/straty aktuarialne odniesione na kapitał z aktualizacji wyceny	28 779	(5 145)	23 634	43 436	0	43 436
Pozostałe	1 815	(1 173)	642	3 360	(1 259)	2 101
Aktywo z tytułu odroczonego podatku, netto	398 680	(204 425)	194 255	609 481	(418 840)	190 641

4. ZESTAWIENIE TRANSAKcji Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI

Wszelkie transakcje dokonane z podmiotami Grupy w okresie 1.01-30.06.2017 wynikały z bieżącej działalności. Poniżej przedstawione zostały najistotniejsze kwoty transakcji wewnątrzgrupowych zawartych z następującymi podmiotami:

- MILLENNIUM LEASING Sp. z o.o.,
- MILLENNIUM DOM MAKLERSKI S.A.,
- MILLENNIUM TFI S.A.,
- MB FINANCE AB,
- MILLENNIUM SERVICE Sp. z o.o.,
- MILLENNIUM TELECOMMUNICATION SERVICES,
- MILLENNIUM GOODIE Sp. z o.o.

oraz kwoty transakcji z grupą podmiotu dominującego w stosunku do Banku - Banco Comercial Portugues (transakcje te wynikają w głównej mierze z działalności o charakterze bankowym).

Poza transakcjami opisanymi w niniejszym rozdziale, we wskazanym okresie ani Bank Millennium S.A., ani jednostki zależne Banku Millennium S.A. nie dokonały innych transakcji z podmiotami powiązanymi, które pojedynczo lub łącznie były istotne i zostały zawarte na warunkach istotnie odbiegających od warunków rynkowych.

Aktywa i pasywa z tytułu transakcji z podmiotami powiązanymi (tys. zł) wg stanu na 30.06.2017

	Z jednostkami zależnymi	Z podmiotem dominującym	Z innymi jednostkami z grupy podmiotu dominującego
AKTYWA			
Kredyty i pożyczki udzielone innym bankom - rachunki i depozyty	0	291	0
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	4 971 096	0	0
Inwestycje w jednostki podporządkowane	83 356	0	0
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)	167	0	0
Instrumenty pochodne zabezpieczające	0	0	0
Pozostałe aktywa	166 654	0	0
ZOBOWIĄZANIA			
Zobowiązania wobec banków	0	141	115 949
Zobowiązania wobec klientów	264 945	0	0
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	0	0	0
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	877	0	0
Instrumenty pochodne zabezpieczające	0	0	0
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)	3	0	0
Zobowiązania podporządkowane	634 318	0	0
Pozostałe zobowiązania	89 418	13	31
- w tym zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	82 722	0	0

Aktywa i pasywa z tytułu transakcji z podmiotami powiązаныmi (tys. zł) wg stanu na 31.12.2016

	Z jednostkami zależnymi	Z podmiotem dominującym	Z innymi jednostkami z grupy podmiotu dominującego
AKTYWA			
Kredyty i pożyczki udzielone innym bankom - rachunki i depozyty	0	625	0
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	4 706 329	0	0
Inwestycje w jednostki podporządkowane	223 130	0	0
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)	133	0	0
Instrumenty pochodne zabezpieczające	0	0	0
Pozostałe aktywa	138 531	0	0
ZOBOWIĄZANIA			
Zobowiązania wobec banków	0	913	123 466
Zobowiązania wobec klientów	229 544	0	0
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	0	0	0
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	1 132	0	0
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)	3	109	0
Zobowiązania podporządkowane	664 004	0	0
Pozostałe zobowiązania	89 544	0	0
- w tym zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	78 910	0	0

Przychody i koszty z tytułu transakcji z podmiotami powiązаныmi (tys. zł) za okres 1.01-30.06.2017

	Z jednostkami zależnymi	Z podmiotem dominującym	Z innymi jednostkami z grupy podmiotu dominującego
PRZYCHODY Z TYTUŁU:			
Odsetek	44 449	5	0
Prowizji	27 576	71	0
Instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej	33	0	0
Dywidend	72 001	0	0
Pozostałe operacyjne netto	1 985	0	0
KOSZTY Z TYTUŁU:			
Odsetek	7 190	0	(146)
Prowizji	8	0	0
Instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej	0	0	0
Pozostałe operacyjne netto	0	9	0
Działania	43 602	0	194

Przychody i koszty z tytułu transakcji z podmiotami powiązanymi (tys. zł) za okres 1.01-30.06.2016

	Z jednostkami zależnymi	Z podmiotem dominującym	Z innymi jednostkami z grupy podmiotu dominującego
PRZYCHODY Z TYTUŁU:			
Odsetek	41 766	(10)	0
Prowizji	24 426	68	0
Instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej	281	0	0
Dywidend	44 182	0	0
Pozostałe operacyjne netto	1 656	0	0
KOSZTY Z TYTUŁU:			
Odsetek	11 284	420	(154)
Prowizji	42	0	0
Instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej	0	1	0
Pozostałe operacyjne netto	0	31	0
Działania	47 880	0	907

Transakcje pozabilansowe z podmiotami powiązanymi (tys. zł) wg stanu na 30.06.2017

	Z jednostkami zależnymi	Z podmiotem dominującym	Z innymi jednostkami z grupy podmiotu dominującego
Zobowiązania warunkowe	37 098	102 173	0
- udzielone	34 515	100 345	0
- otrzymane	2 583	1 828	0
Instrumenty pochodne (wartość nominalna)	67 227	0	0

Transakcje pozabilansowe z podmiotami powiązanymi (tys. zł) wg stanu na 31.12.2016

	Z jednostkami zależnymi	Z podmiotem dominującym	Z innymi jednostkami z grupy podmiotu dominującego
Zobowiązania warunkowe	39 062	102 183	0
- udzielone	36 622	100 345	0
- otrzymane	2 440	1 838	0
Instrumenty pochodne (wartość nominalna)	54 066	99 891	0

5. WARTOŚĆ GODZIWA

Metodologia stosowana w Banku do wyceny aktywów i zobowiązań według wartości godziwej została szczegółowo opisana w Rozdziale 8. Skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. za okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2017 r.

Poniższe tabele przedstawiają dane liczbowe dla Banku Millennium S.A.

5.1. Instrumenty finansowe nie ujmowane w bilansie według wartości godziwej

AKTYWA

30.06.2017	Wartość bilansowa	Wartość godziwa
Kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	517 499	517 360
Kredyty i pożyczki udzielone klientom (*)	46 958 407	45 412 603

ZOBOWIĄZANIA

30.06.2017	Wartość bilansowa	Wartość godziwa
Zobowiązania wobec banków	1 404 356	1 401 542
Zobowiązania wobec klientów	57 128 373	57 129 861
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	841 834	845 644
Zobowiązania podporządkowane	634 318	628 170

* Negatywny efekt wyceny portfela kredytowego do wartości godziwej jest w głównej mierze spowodowany wzrostem marż kredytowych. Stosowana przez Bank metodologia wyceny portfela kredytowego zakłada, że bieżące marże w najlepszy sposób odzwierciedlają istniejące warunki rynkowe i sytuację ekonomiczną. Analogiczna zasada jest szeroko stosowana do wyceny nie notowanych na aktywnych rynkach papierów dłużnych. W efekcie, paradoksalnie zawsze, kiedy Bank podnosi marże, spada wartość godziwa „starego” portfela kredytowego.

AKTYWA

31.12.2016	Wartość bilansowa	Wartość godziwa
Kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	1 267 805	1 267 557
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	46 593 429	44 810 792

ZOBOWIĄZANIA

31.12.2016	Wartość bilansowa	Wartość godziwa
Zobowiązania wobec banków	1 270 745	1 271 762
Zobowiązania wobec klientów	55 988 198	55 988 718
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	1 113 223	1 117 989
Zobowiązania podporządkowane	664 004	657 787

5.2. Instrumenty finansowe ujmowane w bilansie według wartości godziwej

Poniższa tabela przedstawia wartości bilansowe instrumentów wycenianych do wartości godziwej usystematyzowane według zastosowanej techniki określania wartości godziwej:

Dane w tys. zł, stan na 30.06.2017

	Kwotowania aktywnego rynku	Techniki wyceny w oparciu o parametry pochodzące z rynku	Techniki wyceny z wykorzystaniem istotnych parametrów nie pochodzących z rynku
AKTYWA			
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)			
- instrumenty pochodne		156 415	46 274
- papiery dłużne	412 414		
Instrumenty pochodne zabezpieczające		378 203	
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży			
- papiery dłużne	15 856 437	1 499 750	51 877
- akcje, udziały i inne instrumenty finansowe			26 049
PASYWA			
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)			
- instrumenty pochodne oraz zobowiązania z tytułu krótkiej sprzedaży papierów wartościowych	107 242	204 152	46 521
Instrumenty pochodne zabezpieczające		435 590	

Dane w tys. zł, stan na 31.12.2016

	Kwotowania aktywnego rynku	Techniki wyceny w oparciu o parametry pochodzące z rynku	Techniki wyceny z wykorzystaniem istotnych parametrów nie pochodzących z rynku
AKTYWA			
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)			
- instrumenty pochodne		210 597	27 633
- papiery dłużne	314 466		
Instrumenty pochodne zabezpieczające		17 934	
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży			
- papiery dłużne	14 352 812	2 669 700	53 689
- akcje i udziały			24 445
PASYWA			
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)			
- instrumenty pochodne oraz zobowiązania z tytułu krótkiej sprzedaży papierów wartościowych	106 853	193 720	27 550
Instrumenty pochodne zabezpieczające		1 149 653	

Zmiany stanu wartości godziwych instrumentów wycenianych w oparciu o techniki wyceny z wykorzystaniem istotnych parametrów nie pochodzących z rynku w I półroczu 2017 przedstawia poniższa tabela (w tys. zł):

	Opcje na indeksy	Opcje wbudowane w emitowane papiery dłużne i depozyty	Opcje walutowe	Obligacje komunalne	Akcje i udziały
Stan na 1 stycznia 2017	26 199	(26 116)	0	53 688	24 445
Rozliczenie/sprzedaż/zakup	9 054	(9 344)	0	(1 830)	0
Zmiana wyceny ujęta w kapitale własnym	0	0	0	0	1 604
Zmiana wyceny ujęta w Rachunku zysków i strat (w tym: naliczenie odsetek)	8 918	(8 958)	0	19	0
Stan na 30 czerwca 2017	44 171	(44 418)	0	51 877	26 049

6. INFORMACJE DODATKOWE

6.1. Emisje, wykup lub spłaty instrumentów dłużnych lub kapitałowych

W trakcie 6 miesięcy zakończonych 30 czerwca 2017 roku zobowiązania Banku z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych uległy zmniejszeniu o ok. 271,4 mln PLN. Zmiana spowodowana jest głównie tym, iż Bank w analizowanym okresie dokonał: wykupu (zgodnego z kontraktowym terminem zapadalności) obligacji BKMO serii C i S, o łącznej wartości nominalnej 530 mln PLN; emisji obligacji BKMO serii T o wartości nominalnej 300 mln PLN; oraz zmianą stanu bankowych papierów wartościowych (BPW). Bank utrzymywał w ciągu tego okresu praktycznie niezmienny poziom pozostałych obligacji (serii N) wyemitowanych w czerwcu 2015 roku.

6.2. Zobowiązania pozabilansowe

Na dzień 30 czerwca 2017 i 31 grudnia 2016 struktura zobowiązań pozabilansowych przedstawiała się następująco:

w tysiącach zł	30.06.2017	31.12.2016
Pozabilansowe zobowiązania warunkowe udzielone i otrzymane	8 446 900	8 241 371
Zobowiązania udzielone:	8 371 676	8 134 323
- finansowe	7 246 179	7 014 153
- gwarancyjne	1 125 497	1 120 170
Zobowiązania otrzymane:	75 224	107 048
- finansowe	4 015	0
- gwarancyjne	71 209	107 048

Data	Imię i nazwisko	Stanowisko/Funkcja	Podpis
24.07.2017	Joao Bras Jorge	Prezes Zarządu	
24.07.2017	Fernando Bicho	Wiceprezes Zarządu	
24.07.2017	Wojciech Haase	Członek Zarządu	
24.07.2017	Andrzej Gliński	Członek Zarządu	
24.07.2017	Maria Jose Campos	Członek Zarządu	
24.07.2017	Wojciech Rybak	Członek Zarządu	